

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

อ.พ. ๓๑/๒๕๕๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961164997

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. บรรจุนโยบายวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ผาสุ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวสมสมร นาคนาค นิติกร ๖ นางสาวจินดา สัตยารัฐานาวาณิชย์ นิติกร ๔
นางสาวสุนันทา เรืองฉาย นิติกร ๔ นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก นิติกร ๓
นางสาวกรรณิกา พัชระ วิทยากร ๓ นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าพนักงานธุรการ ๖
นางกาญจนา ว่าบ้านเลน เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

**ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ**

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๖
- สรุปลงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๗
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ ๓๑
- นโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ๓๖
- สถิติแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ๕๗
- ทำไมต้องควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยสิ้นเชิง ๖๑
- ผลร้ายจากแอลกอฮอล์ ๗๔

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๘๑

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา สรุปสาระสำคัญ
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ

๑.๔) กำหนดการพ้นจากตำแหน่ง นอกจากออกตามวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรเอกชน (ร่างมาตรา ๘)

๑.๕) กำหนดให้ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรของรัฐ ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น (ร่างมาตรา ๙)

๑.๖) กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการและประธานในที่ประชุม ตลอดจนจรรยาวิญญัยซึ่งขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๐)

๑.๗) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

๒) ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (หมวด ๒)

๒.๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์" มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนยี่สิบเอ็ดคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน และผู้แทนองค์กรเอกชนจำนวนไม่เกินสามคน โดยให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและ

เลขาธิการ และให้ผู้อำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๒) กำหนดให้นำบทบัญญัติในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งการพ้นจากตำแหน่งและการแต่งตั้งกรรมการแทนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรเอกชนในคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๓) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๖)

๒.๔) กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๕) กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์จังหวัด (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๖) กำหนดให้นำบทบัญญัติในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรเอกชนในคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ มาใช้บังคับกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

แอลกอฮอล์เป็นเครื่องหมายของสินค้านั้น กรณีโฆษณาหรือนำเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีได้เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกรณีโฆษณาชื่อหรือเครื่องหมายของบริษัทห้างร้าน ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๖)

๗.๘) กำหนดโทษกรณีผู้ใดต่อสู้อหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และกรณีไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๔๗)

๗.๙) กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมและบุคคลที่คณะกรรมการควบคุมมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (ร่างมาตรา ๔๘)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ฉบับนี้เสนอโดย คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ โดยผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

สำหรับร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอนี้ ได้เคยมีการเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติมาแล้ว โดยนายอำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และในคราวประชุมดังกล่าว สภานิติบัญญัติได้ลงมติให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ

สรุปลงการสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เครื่องดืมแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ ผู้ติดเครื่องดืมแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้าง เสริมสุขภาพของประชาชนโดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดืมแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกัน เด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดืมแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ พ.ศ.

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

ในพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องดืมแอลกอฮอล์” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ไม่รวมถึงยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“ผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์” หมายความว่า บุคคลที่ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ จนก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ จนถึงขนาดมีความบกพร่องในหน้าที่การทำงาน การเรียน หรือการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นใกล้ชิดหรือบุคคลรอบข้าง โดยการติดนั้นมีลักษณะที่ต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้น และเมื่อหยุดตี้มจะมีอาการแสดงของการขาดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในร่างกาย

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง การกระทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใดๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรกหรือรวมไว้กับสินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้าและหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

“คณะกรรมการควบคุม” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมโรค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๗. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๗.๑ ให้มีคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ (หมวด ๑)

๗.๑.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ” มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบเอ็ดคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน และผู้แทนองค์กรเอกชนจำนวนไม่เกินแปดคน โดยให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๕)

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การศึกษา การศาสนา หรือนิเทศศาสตร์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านจำนวนไม่เกินหนึ่งคน

(๕) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสนับสนุนและรณรงค์ให้มีการลดและเลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือ ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน และเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนจำนวนสองคน ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรี กำหนด

ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการเป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๗.๑.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรเอกชน (ร่างมาตรา ๖)

“มาตรา ๖ กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่พ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปี หรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเคยต้องคำพิพากษาแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร ท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษา พรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง
- (๖) ไม่เป็นผู้ประกอบกิจการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีส่วนได้เสียในกิจการ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- (๗) ไม่เป็นผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

๗.๑.๓ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้แทนองค์กรเอกชน (ร่างมาตรา ๗)

“มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน เกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่”

๗.๑.๔ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งนอกจากออกตามวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรเอกชน (ร่างมาตรา ๘)

“มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้”

๗.๑.๕ กำหนดให้ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรของรัฐ ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น (ร่างมาตรา ๙)

“มาตรา ๙ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) ในระหว่างที่กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น”

๗.๑.๖ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการและประธานในที่ประชุมตลอดจนการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๐)

“มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

๗.๑.๗ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

“มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน และมาตรการตาม (๑) ต่อคณะกรรมการควบคุมและรัฐมนตรี

(๓) ติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการควบคุม

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน โดยอนุโลม”

๗.๒ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (หมวด ๒)

๗.๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์” มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสี่สิบเอ็ดคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน และผู้แทนองค์กรเอกชนจำนวนไม่เกินสามคน โดยให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๓)

“มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมการศาสนา อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อธิบดีกรมสรรพสามิต อธิบดีกรมสุขภาพจิต เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การศึกษา การศาสนา หรือวิทยาศาสตร์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านจำนวนไม่เกินหนึ่งคน

(๕) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนิน กิจกรรมเกี่ยวกับการสนับสนุนและรณรงค์ให้มีการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ”

๗.๒.๒ กำหนดให้นำบทบัญญัติในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการแต่งตั้งกรรมการแทนของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรเอกชนในคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แห่งชาติ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๔)

“มาตรา ๑๔ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการควบคุมโดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจตามมาตรา ๘ (๓) ให้เป็น อำนาจของรัฐมนตรี”

๗.๒.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๖)

“มาตรา ๑๕ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับฉลาก พร้อมทั้งขอความคำเตือนสำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดเวลาขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สถานที่ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ วิธีหรือลักษณะการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ต้องห้าม สถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๕) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๗) เชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามมติคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน โดยอนุโลม”

๗.๒.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๑๗)

“มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมสรรพสามิต ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ และผู้อำนวยการ เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ คน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา และกฎหมายด้านละ หนึ่งคน

“ให้ผู้อำนวยการสำนักอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักอนามัยไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”

๗.๒.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด สรรพสามิตพื้นที่ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจังหวัดละไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา และกฎหมายด้านละ หนึ่งคน

“ให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัดจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”

๗.๒.๖ กำหนดให้นำบทบัญญัติในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรเอกชนในคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ แห่งชาติ มาใช้บังคับกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้ม แอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ (๓) ให้เป็นอำนาจของผู้ว่า ราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๙)

“มาตรา ๑๙ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนและการปฏิบัติ หน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจ ของคณะกรรมการรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ (๓) ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี”

๗.๒.๗ กำหนดให้นำบทบัญญัติในเรื่ององค์ประชุมของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๐ และอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับการประชุมและการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุม เครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัดโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๐)

“มาตรา ๒๐ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับกู่อร์ ประชุมและการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้ม แอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด โดยอนุโลม”

๗.๒.๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้ม แอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือในเขตจังหวัดแล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๒๑)

“มาตรา ๒๑ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร และ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือ ในเขตจังหวัดแล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการควบคุม

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมการผลิต การนำเข้า การขาย การโฆษณา และการบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

(๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

(๔) กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการในการลดและเลิกการบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

(๕) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการลด และเลิกการบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการควบคุม

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุมมอบหมาย”

๗.๒.๙ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๒)

“มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

๗.๓ จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ (หมวด ๓)

๗.๓.๑ กำหนดให้จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์” และกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

“มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์” ขึ้นในกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะกรรมการควบคุม

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และทำการศึกษาวิจัยปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

(๓) ประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์จังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

(๔) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๕) รวบรวมผลการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงานและมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานให้คณะกรรมการและคณะกรรมการควบคุมทราบ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

๗.๔ การควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (หมวด ๔)

๗.๔.๑ กำหนดให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์จัดให้มีบรรจุภัณฑ์ จัดให้มีฉลากข้อความเตือน และการอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า (ร่างมาตรา ๒๕)

“มาตรา ๒๕ ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุม กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๗.๔.๒ กำหนดสถานที่ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ร่างมาตรา ๒๖)

“มาตรา ๒๖ ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่ดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร

(๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๖) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๗) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม”

๗.๔.๓ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์นอกวัน หรือเวลาที่ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

“มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์นอกวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม

บตบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การขายของผู้ผลิตผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา”

๗.๔.๔ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ หรือบุคคลที่มีอาการมีนเมาจนประพฤตินุнайหรือครองสติไม่ได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

“มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งตนรู้ว่าเป็นผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ หรือบุคคลที่มีอาการมีนเมาจนครองสติไม่ได้”

๗.๔.๕ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๙)

“มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ

(๒) การเร่ขาย

(๓) โดยลดราคา แจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือการให้บริการอย่างอื่น แล้วแต่กรณี

(๔) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำหีบห่อหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

(๕) แจกจ่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๖) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม”

๗.๔.๖ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓๐)

“มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือ การจัดเลี้ยงตามประเพณี

(๔) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(๕) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๖) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม'

๗.๔.๗ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓๑)

“มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๑) ในสิ่งพิมพ์ เทปหรือวัสดุโทรทัศน์ ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ป้ายโฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม

(๒) ในโรงมหรสพ หรือในการแสดง การละเล่น การประกวด การแข่งขัน การให้บริการ การใช้บุคคล หรือการประกอบกิจกรรมอื่นใด ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ให้สาธารณชน เข้าใจว่าเป็นชื่อ หรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่ปรากฏในการถ่ายทอดสด รายการสดจากต่างประเทศทางวิทยุโทรทัศน์ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสิ่งพิมพ์ซึ่งจัดพิมพ์นอกราชอาณาจักรโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ให้นำเข้ามาขายในราชอาณาจักรโดยเฉพาะ”

๗.๔.๘ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องหมายของสินค้านั้น (ร่างมาตรา ๓๒)

“มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องหมายของสินค้านั้น

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการโฆษณาสินค้าโดยนำชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาติดหรือต่อเติมข้อความ เป็นเครื่องหมายของสินค้านั้นโดยประการที่จะทำให้เกิดการเข้าใจว่าเป็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นๆ”

๗.๔.๙ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา หรือนำเครื่องหมายของเครื่องตีม แอลกอฮอล์ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ ที่ได้เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ร่างมาตรา ๓๓)

“มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา หรือนำเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้เกี่ยวข้องกับ เครื่องตีมแอลกอฮอล์”

๗.๔.๑๐ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชื่อ หรือเครื่องหมายของบริษัทห้าง ร้านผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่าง มาตรา ๓๔)

“มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชื่อ หรือเครื่องหมายของบริษัทห้างร้านผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในลักษณะที่อาจทำให้แพร่หลายซึ่งชื่อหรือเครื่องหมาย ของบริษัทห้างร้านผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์”

๗.๕ การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (หมวด ๕)

๗.๕.๑ กำหนดให้การขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟู สภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการ ควบคุมกำหนด (ร่างมาตรา ๓๕)

“มาตรา ๓๕ ผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กร ทั้งภาครัฐหรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากสำนักงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมกำหนด”

๗.๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๖)

๗.๖.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๖ ร่างมาตรา ๓๗ ร่างมาตรา ๓๘ และร่างมาตรา ๓๙)

“มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สถานที่ ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สถานที่เก็บเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในเวลาทำการของ สถานที่นั้น รวมถึงเข้าตรวจสอบยานพาหนะเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ยึดหรืออายัดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายที่ฝ่าฝืน หรือไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

๗.๗ บทกำหนดโทษ (หมวด ๗)

๗.๗.๑ กำหนดโทษกรณีผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดีมแอลกอฮอล์ที่ไม่จัดให้มีบรรจุภัณฑ์จัดให้มีฉลาก ข้อความคำเตือน และการอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับเครื่องดีมแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า (ร่างมาตรา ๔๐)

“มาตรา ๔๐ ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดีมแอลกอฮอล์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๗.๗.๒ กำหนดโทษกรณีผู้ขายขายเครื่องดีมแอลกอฮอล์ในสถานที่ห้ามขาย และนอกวันและเวลาที่ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๔๑)

“มาตรา ๔๑ ผู้ใดขายเครื่องดีมแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ หรือ มาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๗.๗.๓ กำหนดโทษกรณีผู้ใดขายเครื่องดีมแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ หรือบุคคลที่มีอาการมีนเมาจนประพฤติวุ่นวาย หรือครองสติไม่ได้ และขายโดยใช้เครื่องขายอัตโนมัติ (ร่างมาตรา ๔๒)

“มาตรา ๔๒ ผู้ใดขายเครื่องดีมแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือ มาตรา ๒๘(๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๗.๗.๔ กำหนดโทษกรณีผู้ใดขายเครื่องดีมแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๓)

“มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๗.๗.๕ กำหนดโทษกรณีผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๔)

“มาตรา ๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๗.๗.๖ กำหนดโทษกรณีผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๕)

“มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

๗.๗.๗ กำหนดโทษกรณีผู้ใดโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องหมายของสินค้านั้น กรณีโฆษณาหรือนำเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกรณีโฆษณาชื่อหรือเครื่องหมายของบริษัทห้างร้านผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๖)

“มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

๗.๗.๘ กำหนดโทษกรณีผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และกรณีไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติตามหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๔๗)

“มาตรา ๔๗ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายมาตรา ๓๖(๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุอันสมควรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๖(๓) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา ๓๖(๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

๗.๗.๔ กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมและบุคคลที่คณะกรรมการควบคุมมอบหมายได้มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (ร่างมาตรา ๔๘)

“มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ หรือเงื่อนไขประการใดๆให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการควบคุมหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมอบหมายให้ มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๘๕๗ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์และความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมควบคุมโรค และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพสามิต) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงบประมาณ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างฯ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ

๑.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการควบคุมการผลิต นำเข้า ขาย โฆษณา และบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

๑.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ทำหน้าที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติกำหนด รวมทั้งเสนอแนะนโยบายหรือมาตรการที่เป็นประโยชน์ในการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ โดยกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

๑.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครและคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์จังหวัด ทำหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ

๑.๔ กำหนดให้มีการควบคุมบรรจุภัณฑ์และฉลากของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควบคุมวัน เวลา สถานที่ วิธีการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และสถานที่บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควบคุมการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

๑.๕ มีบทกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ คณะรัฐมนตรีมีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) ร่างฯ มาตรา ๓๑ วรรคสอง ที่กำหนดมิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่ปรากฏในการถ่ายทอดสดรายการสดจากต่างประเทศ นั้น เห็นควรกำหนดเพิ่มเติมมิให้ใช้บังคับกับการถ่ายทอดสดรายการสดในประเทศไปต่างประเทศด้วย

(๒) การกำหนดห้ามการโฆษณา หรือนำเครื่องหมายของเครื่องหมายแอลกอฮอล์ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดตามร่างฯ มาตรา ๓๓ ควรพิจารณากำหนดระยะเวลาให้ผู้ประกอบการที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันสามารถปรับตัวได้ทัน

๒.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาถึงมาตรการเพิ่มเติมเพื่อลดผลกระทบต่อกิจกรรมบางประเภทในระยะสั้น และเพื่อส่งเสริมนโยบายการพัฒนาด้านสังคมในระยะยาว ๒ มาตรการ ได้แก่ (๑) พิจารณาเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่ม และ (๒) พิจารณาจัดสรรงบประมาณจากภาษีสรรพสามิตที่เก็บเพิ่มไปบริหารจัดการในรูปแบบกองทุนพัฒนาสังคม โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มเติมมาตรการ ๒ มาตรการร่วมไปกับการเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

(๒) จัดให้มีการศึกษาและยกย่องกฎหมายที่จำเป็นสำหรับมาตรการเพิ่มเติมเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งภายใน ๔๕ วัน

๓. สำระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมในสำระสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๑ ร่างฯ มาตรา ๓ มีการแก้ไขดังนี้

(๑) แก้ไขความในนิยามคำว่า “เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” เป็น “หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ไม่รวมถึงยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น” เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับกฎหมายว่าสุรา

(๒) ตัดนิยามคำว่า “ดีกรี” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขนิยามคำว่า “เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ตาม (๑)

(๓) แก้ไขความในนิยามคำว่า “โฆษณา” เป็น “หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด” เพื่อให้ข้อความกระชับและชัดเจนยิ่งขึ้น

(๔) เพิ่มนิยามคำว่า “การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง ทั้งนี้ เพื่อให้การอธิบายความหมายของคำว่า “การสื่อสารการตลาด” มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๒ บทบัญญัติในหมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

(๑) ตัดข้อความ “โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นสตรีอย่างน้อยหนึ่งคน” ใน (๕) ของร่างมาตรา ๕ ออก เนื่องจากเป็นเรื่องการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรเอกชนซึ่งชายและหญิงมีโอกาสเท่าเทียมกันอยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๕)

(๒) ตัดข้อความ “ด้วยเหตุผลเนื่องจากบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ” ใน (๓) ของร่างมาตรา ๘ ออก เพื่อให้เป็นอำนาจดุลพินิจของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๘)

๓.๓ บทบัญญัติในหมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๑) ตัดข้อความ “โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นสตรีอย่างน้อยหนึ่งคน” ใน (๕) ของร่างมาตรา ๑๓ ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขในร่างมาตรา ๕ (๕) (ร่างมาตรา ๑๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำใน (๒) ของร่างมาตรา ๑๕ จากเดิม “กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์และฉลากพร้อมทั้งข้อความคำเตือนในฉลากของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า” เป็น “กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า” เพื่อให้สอดคล้องกับ (๒) ของร่างมาตรา ๒๕ (ร่างมาตรา ๑๕)

๓.๔ บทบัญญัติในหมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตัดความใน (๔) “รับค่าตอบแทน หรือเงินอื่นใดตามที่กำหนดในกฎหมาย” ของร่างมาตรา ๒๕ ออก เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยเป็นหน่วยงานในกรมควบคุมโรค การรับค่าตอบแทน หรือเงินอื่นใดตามที่กำหนดในกฎหมายจึงต้องกระทำโดยกรมควบคุมโรค (ร่างมาตรา ๒๕)

อนึ่ง ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามร่างมาตรา ๒๓ นั้น ผู้แทนสำนักงานประมาณ มีความเห็นว่า ไม่สมควรกำหนดเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติ แต่ควรไปกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงเรื่องการแบ่งส่วนราชการ

๓.๕ บทบัญญัติในหมวด ๔ การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๑) ตัด “(๔) สโมสรเยาวชน” ในร่างมาตรา ๒๖ ออก เนื่องจากยังไม่มี ความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าหมายถึงสถานที่ใด และรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดเพิ่มเติมได้ตาม (๘) และแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำใน (๗) เดิม เป็น “(๖) สถานบริการน้ำมัน

เชื่อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง” เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยสุรา (ร่างมาตรา ๒๖)

(๒) เพิ่มบทบัญญัติเป็นวรรคสองของร่างฯ มาตรา ๒๗ “บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การขายของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา” เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ เนื่องจากการขายที่ยังไม่ถึงผู้บริโภคโดยตรง (ร่างมาตรา ๒๗)

(๓) รวมความใน (๓) และ (๔) ของร่างมาตรา ๒๙ เข้าด้วยกัน เช่น “(๓) โดยลดราคา แจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกับสินค้าอื่น หรือการให้บริการอย่างอื่น แล้วแต่กรณี” เพื่อให้มีความกระชับและชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๙)

(๔) ตัดความใน “(๔) สโมสรเยาวชน” ในร่างมาตรา ๓๐ ออก และแก้ไขเพิ่มเติมด้วยคำใน (๖) เดิม เป็น “(๕) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง” เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขในร่างมาตรา ๒๖ (ร่างมาตรา ๓๐)

๓.๖ ได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการด้วยแล้ว ดังนี้

(๑) การเพิ่มเติมข้อยกเว้นในร่างมาตรา ๓๑ วรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่ปรากฏในการถ่ายทอดสดรายการสดในประเทศไปต่างประเทศด้วย นั้น เห็นว่าการเพิ่มข้อยกเว้นดังกล่าวจะส่งผลให้มีการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้น โดยอ้างการถ่ายทอดสดรายการสดในประเทศ เช่น ดนตรีหรือกีฬา ไปยังประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงกับประเทศไทย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก

(๒) การกำหนดระยะเวลาให้ผู้ประกอบการเดิมสามารถปรับตัวได้ทันกับการห้ามโฆษณาหรือนำเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปแสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นตามร่างมาตรา ๓๓ นั้น เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งผู้ประกอบการได้ทราบล่วงหน้าด้วยแล้ว อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่องในทางนโยบายที่อาจจะกำหนดระยะเวลาผ่อนผันการบังคับใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้ในร่างมาตรา ๒ ได้

นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ และคำปรารภเพื่อให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐)

๔.๑ การกำหนดเรื่องบรรจุภัณฑ์ ฉลาก และข้อความค่าเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในร่างมาตรา ๒๕ มีความซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร แต่ทางผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) ยืนยันให้คงร่างมาตราดังกล่าวไว้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน เนื่องจากปัจจุบันมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็ก ซึ่งมีลักษณะและรูปแบบคล้ายคลึงกับเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์

๔.๒ การกำหนดวัน เวลา ในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เป็นอำนาจ
ของรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามร่างมาตรา ๒๗ นั้น ปัจจุบันมีกฎหมายที่กำหนดในเรื่องนี้
อยู่แล้ว คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๓ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และ
กฎกระทรวงกำหนดเวลาขายสุราสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ ๓ และประเภทที่ ๔
พ.ศ. ๒๕๔๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ พ.ศ.

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ.
ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ กระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและลดปัญหาสังคมที่เป็นผลมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ตลอดจนบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายหลายฉบับ แต่กฎหมายเหล่านั้นมิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะลดการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์และบำบัดรักษาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์โดยตรง ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการตรากฎหมายเฉพาะเพื่อลดการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์และบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

๑.๓ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่อง ดังต่อไปนี้

เนื่องจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพของประชาชนและก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาหลายประการ เช่น ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์แล้วขับรถ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น

๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

การกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการจำหน่าย การบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ การโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หลักเกณฑ์การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

๑.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๑.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้คือ

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมการจำหน่าย การบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ การโฆษณาเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ หลักเกณฑ์การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ไม่อาจดำเนินการได้ด้วยมาตรการอื่นนอกจากการตราเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เป็นภารกิจที่เอกชนไม่สามารถทำได้ เนื่องจากต้องดำเนินการด้วยการตรากฎหมายระดับพระราชบัญญัติขึ้นใช้บังคับเท่านั้น

๒.๒ ถ้าเอกชนไม่ควรทำ เหตุใดจึงไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำภารกิจนี้

เป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากต้องดำเนินการด้วยการตรากฎหมายระดับพระราชบัญญัติขึ้นใช้บังคับเท่านั้น

๓. ความจำเป็นในการออกกฎหมาย

๓.๑ ในการทำภารกิจ เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมการจำหน่าย เครื่องยนต์แอลกอฮอล์ การบริโภคเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ การโฆษณาเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ หลักเกณฑ์การบำรุงรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องยนต์แอลกอฮอล์ ไม่อาจดำเนินการได้ด้วยมาตรการอื่นนอกจากการตราเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ

๓.๒ ถ้าจำเป็นต้องตรากฎหมาย เหตุใดจึงไม่สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกกฎหมายระดับท้องถิ่น

เป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการด้วยการตรากฎหมายระดับพระราชบัญญัติขึ้นใช้บังคับเป็นการทั่วไปเท่านั้น

๓.๓ (ก) การใช้บังคับกฎหมาย

พร้อมกันทุกท้องที่ เนื่องจากเป็นการออกกฎหมายระดับพระราชบัญญัติซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป

ททยอยใช้เป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาสิ้นสุดการใช้บังคับกฎหมาย

ไม่มี

๓.๔ ลักษณะการใช้บังคับ

ระบบควบคุม

ระบบกำกับ

ระบบส่งเสริม

๓.๕ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

มาตรการบังคับทางปกครอง

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ กฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

ไม่มี

๔.๒ เหตุผลที่ไม่สมควรยกเลิก แก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมายอื่นที่มีอยู่เดิม

ไม่มี

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งถูกกระทบโดยกฎหมาย

บุคคลทั่วไป

๕.๒ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ถูกกฎหมายบังคับใช้

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัด

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2549 (ส่วนที่ 1)

มาตรา 3 คัดค้านความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และตามพันธกรณีแห่งประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เป็นการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและลดปัญหาสังคมที่เป็นผลมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ

ไม่มี

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

สามารถใช้บุคลากรเดิมในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ โดยไม่มีการเพิ่มอัตรากำลัง

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ไม่มี

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้

ไม่มี

๖.๒ วิธีการจะให้ผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

ต้องมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเรื่องนี้แก่ประชาชน

๗. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

ไม่มีความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานอื่น

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๘.๒ ระบบการตรวจสอบ

๘.๓ ระบบการคานอำนาจ

๘. กรอบหรือมาตรการป้องกันมิให้มีการตราอนุบัญญัติเป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลจนเกินสมควร

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ การเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น

ในการยกร่างกฎหมายฉบับนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) จัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

- จัดทำแล้ว

๑๐.๒ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

ตั้งรายละเอียดแนบท้าย

นโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

องค์การอนามัยโลกได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาที่สัมพันธ์กับการบริโภคแอลกอฮอล์ โดยมีมติและสิ่งตีพิมพ์ทยอยออกมาเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อให้ชาติต่าง ๆ ใช้วางกรอบนโยบายสำหรับการควบคุมปัญหาดังกล่าว

เอกสารนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมุมมองสาธารณสุข ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ (Bruun และคณะ, ๑๙๗๕) เป็นจุดหักเหและเป็นหลักนำของการเปลี่ยนแปลงซึ่งอาศัยหลักฐานข้อมูลที่เป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เป็นแนวทางในการวางนโยบายเพื่อก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการลดปัญหาเกี่ยวเนื่องต่าง ๆ ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจัง

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ในที่ประชุมสมัชชาขององค์การอนามัยโลกครั้งที่ ๓๒ ได้ผ่านมติที่ WHOA๓๒.๔๐ เรียกร้องให้ประเทศสมาชิก “นำมาตรการที่เหมาะสมทุกวิถีทางมาใช้ในการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประชากรทุกหมู่เหล่า” และ “พัฒนาแผนงานโครงการต้านป้องกันที่เข้มข้น ซึ่งรวมทั้งการให้ข้อมูล ความรู้ สารสนเทศต่าง ๆ และการออกกฎหมายที่เหมาะสมที่มีประสิทธิผลในการสนับสนุนการดำเนินการที่มีผลต่อการผลิตและการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ มติที่ WHOA๓๖.๑๒ สมัชชาขององค์การอนามัยโลกครั้งที่ ๓๖ ได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิก

(๑) จัดทำนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติที่ชัดเจนและครบถ้วนทุกด้าน ที่ให้ความสำคัญด้านการป้องกันภายใต้กรอบยุทธศาสตร์สุขภาพดีถ้วนหน้า

(๒) พัฒนากลวิธีและกิจกรรมในแผนงานโครงการที่ต่อเนื่องและระยะยาว เพื่อลดการบริโภคและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตั้งแต่นั้นมา มีประสบการณ์และข้อมูลจำนวนมากมายทางวิทยาศาสตร์เกิดขึ้นจากการพัฒนานโยบายระดับชาติที่ครบถ้วนรอบด้านดังกล่าว

องค์การอนามัยโลกได้ตีพิมพ์ประสบการณ์ และสนับสนุนการประสานงานการวิจัยเพื่อวิเคราะห์นโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ในหนังสือนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสินค้าสาธารณะ (Alcohol Policy and the Public Good, Edward และคณะ, ๑๙๙๔) โดยวิเคราะห์กลวิธีในการจัดเก็บภาษี กลไก ราคา การควบคุมอื่น ๆ ที่มีผลต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งนโยบายอื่น ๆ เช่น การจัดการกับปัญหาการขับรถภายใต้ภาวะมีเมามา การดำเนินการเฉพาะรายบุคคลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นต้น

จากสรุปการดำเนินการนโยบายลักษณะต่าง ๆ ในประเทศสมาชิก พบว่าการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องอาศัยนโยบายและการดำเนินการที่รอบด้านทั้งในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร การสร้างความตระหนัก มาตรการควบคุมต่าง ๆ และการรักษาฟื้นฟูสภาพ โดยต้องมีนโยบายที่ชัดเจนทั้งระดับชาติและระดับพื้นที่

การวางแผนและการนำนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปสู่การปฏิบัติ

ในประเทศส่วนใหญ่ หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเรื่องแอลกอฮอล์จะจัดกระจายในหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรมศุลกากร หน่วยงานที่ดูแลเรื่องอาหารและโภชนาการ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสวัสดิการสังคม กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานตำรวจ เป็นต้น บางประเทศมีการรวมศูนย์การดูแลเรื่องแอลกอฮอล์ ตลอดจนยาเสพติดไว้ในหน่วยงานกลางหรือคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้อง มีประเทศเพียงไม่กี่ประเทศที่มีการจัดตั้งและมอบหมายให้องค์กรหรือหน่วยงานเฉพาะในลักษณะรวมศูนย์เพื่อดูแลปัญหาเกี่ยวกับแอลกอฮอล์ นอกจากนั้นองค์กรเอกชนหลายแห่งก็มีส่วนร่วมที่สำคัญและมักมีบทบาทผู้เบิกทางในการดูแลปัญหานี้ด้วยเช่นกัน

องค์การอนามัยโลกในภาคพื้นยุโรปได้พัฒนาแผนปฏิบัติการด้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (The European Alcohol Action Plan) ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมปัญหาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนระดับชาติ

ขณะนี้มีบางประเทศที่มีแผนระดับชาติเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการเฉพาะ เช่น

- ประเทศฝรั่งเศสและโปแลนด์ ตระหนักว่าสถานการณ์และแบบแผนการบริโภคแอลกอฮอล์ที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ถือได้ว่าเป็นอันตรายสำคัญต่อสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน
- ประเทศนิวซีแลนด์ มีองค์กร New Zealand's Alcohol Liquor Advisory Council ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับแอลกอฮอล์เป็นการเฉพาะ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากภาษีบางส่วนที่จัดเก็บจากการบริโภคสุรา
- ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จัดสรรเงินรายได้จากภาษีสุราให้กับมณฑล (canton) ต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมเพื่อการป้องกันและรักษาปัญหาอันเนื่องมาจากสุราหรือยาเสพติด

อย่างไรก็ตามส่วนมากแล้ว การดำเนินกิจกรรมเพื่อลดปัญหาอันเนื่องมาจากสุราในประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปของการจัดทำแผนและจัดตั้งหน่วยงานเพื่อดูแลปัญหารวม ๆ เกี่ยวกับสารที่มีผลต่อจิตประสาท ซึ่งรวมถึงสุรา บุหรี่ และยาเสพติดที่ผิดกฎหมายทั้งหมด

มาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๑. การให้ความรู้และการส่งเสริมสุขภาพ Education and Health Promotion

แม้จะไม่มีหลักฐานที่เป็นวิทยาศาสตร์ชี้ว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงอย่างเดียว จะมีประสิทธิผลโดยปราศจากมาตรการควบคุมอื่น ๆ แต่ประเทศส่วนใหญ่ก็มีการบรรจุเรื่องแอลกอฮอล์เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในโรงเรียน ในชุมชน รวมทั้งในศูนย์อนามัยต่าง ๆ โดยกลุ่มเยาวชนมักถูกเน้นเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก

วิธีการที่ใช้มีหลายรูปแบบ เช่น การใช้กลุ่มเพื่อเป็นตัวชักจูง ในบางครั้งก็อาจใช้วิธีการรณรงค์อย่างกว้างขวางเพื่อต่อต้านการเมาแล้วขับ แต่อย่างไรก็ตามมาตรการเหล่านี้มักต้องเผชิญกับสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ในสังคมรอบตัว รวมทั้งการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งมีอยู่มากมายหลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม (ในกรณีที่ไม่มีการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)

ผลการศึกษาหลายแห่งพบว่า การโฆษณาชวนเชื่อและสิ่งยั่วยุต่าง ๆ มักได้ผลมากกว่าหรือบั่นทอนผลของความพยายามด้านป้องกัน ส่งผลให้เกิดปัญหาที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (Wyllie, Zhang & Casswell, ๑๙๙๘a; Wyllie, Zhang & Casswell, ๑๙๙๘b)

๒. มาตรการควบคุมการผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ Regulation

of Physical Availability

การศึกษาในหลายประเทศซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว แสดงให้เห็นว่า มาตรการจำกัดการผลิตและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหาเนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง (Edwards และคณะ, ๑๙๙๔)

มาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีหลายรูปแบบ เช่น

- การกำหนดจำนวนสถานที่และพื้นที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- การกำหนดเวลาและวันในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- การกำหนดพื้นที่การวางเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านค้า
- การฝึกอบรมผู้จัดการและพนักงานขายเพื่อให้สามารถให้บริการหรือคำแนะนำการ

ดื่มอย่างปลอดภัยแก่ลูกค้า

มาตรการที่จัดว่าเข้มงวดที่สุดคือ การห้ามผลิตและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยสิ้นเชิงดังที่ปรากฏในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก เช่น ประเทศบังกลาเทศ มัลดีฟ และซาอุดีอาระเบีย

ตัวอย่างประเทศที่มีกฎหมายเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเทศ	ข้อห้ามทางกฎหมาย
บังกลาเทศ	ห้ามอย่างสิ้นเชิงทั้งการผลิต จำหน่าย และการบริโภค
อินเดีย	ขึ้นอยู่กับแต่ละรัฐ มีเพียง ๑ รัฐที่มีข้อห้าม, มี ๔ รัฐที่ต้องทดลองห้ามแล้ว ต้องยกเลิกไปในภายหลัง
มัลดีฟ	ห้ามอย่างสิ้นเชิงในการผลิตและบริโภค แต่ยกเว้นนักท่องเที่ยว
นิวซีแลนด์	ห้ามเพียงบางส่วนและขึ้นอยู่กับแต่ละพื้นที่ มี ๕ พื้นที่ที่ห้ามจนถึง ค.ศ. ๑๙๙๐
ปากีสถาน	ห้ามคนมุสลิมบริโภคโดยสิ้นเชิง คนศาสนาอื่นต้องมีใบอนุญาตดื่ม
ซาอุดีอาระเบีย	ห้ามอย่างสิ้นเชิงในการบริโภค
สหรัฐอเมริกา	บางรัฐห้ามการจำหน่ายในบางกรณี แล้วแต่การตัดสินใจของแต่ละรัฐ

บางประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ และอินเดียให้อำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการควบคุมปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่หน่วยงานท้องถิ่น

ส่วนประเทศปากีสถานอนุญาตให้ประชาชนที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามเท่านั้นที่สามารถบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ โดยประชากรส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๙๗ ซึ่งนับถืออิสลามถูกห้าม

มาตรการที่ปฏิบัติกันในประเทศส่วนมากเป็นมาตรการควบคุมที่ไม่ได้เข้มงวดจนเกินไป โดยอาจมีการควบคุมเป็นบางพื้นที่ เช่น ในสถานที่ทำงาน (เช่น ประเทศเบลารุส เบลเยียม เกอชกินสถาน และเนเชอแลนด์ เป็นต้น) หรือรวมทั้งบริเวณรอบ ๆ ที่ทำงานด้วย (เช่น ประเทศเม็กซิโก)

ประเทศอิตาลีมีกฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เกินร้อยละ ๒๐ ในที่มีกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ เช่น การแข่งกีฬา สวนสนุก หรือการแสดงดนตรีในที่แจ้ง เป็นต้น

ประเทศเอกวาดอร์ห้ามการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานบริการสุขภาพและสถานศึกษาทุกแห่ง

ในขณะที่ประเทศอียิปต์อนุญาตให้มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในโรงแรมหรือสถานท่องเที่ยวต่าง ๆ เท่านั้น

๓. การจำกัดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เยาวชน

มาตรการที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไปคือ การกำหนดอายุขั้นต่ำในการซื้อหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษาในประเทศในทวีปอเมริกาเหนือแสดงให้เห็นว่า มาตรการนี้มีผลในการลดการตายของเยาวชนจากยานพาหนะอันเนื่องมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้ในพื้นที่ที่ไม่ได้มีการบังคับใช้กฎหมายนี้อย่างเคร่งครัดนักก็ตาม (Edwards และคณะ, ๑๙๙๔; Wagenaar & Wolfson, ๑๙๙๕)

มีประเทศอย่างน้อย ๗๖ ประเทศ ที่มีกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำในการซื้อหรือดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ โดยส่วนใหญ่กำหนดไว้ที่อายุ ๑๘ ปี และมี ๘ ประเทศกำหนดอายุที่ ๒๑ ปี ในขณะที่ ๑๕ ประเทศกำหนดอายุขั้นต่ำเพียง ๑๖ ปี

ประเทศเยอรมันและสวีเดนมีกฎหมายอนุญาตให้เด็กอายุ ๑๖ ปีขึ้นไปสามารถซื้อเครื่องดื่มจากการหมักได้ แต่หากจะดื่มเครื่องดื่มประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลับต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป

๔. ระบบการผูกขาดและการออกใบอนุญาตการผลิต (Monopolies and Licensing Systems)

มีประเทศอย่างน้อย ๑๘ ประเทศที่มีการผูกขาดหรือกึ่งผูกขาดในกระบวนการผลิต การขายส่งและหรือขายปลีกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสามกระบวนการ ในขณะที่กระแสความกดดันที่ต้องการยกเลิกระบบการผูกขาดและเปิดให้เอกชนดำเนินการเพิ่มมากขึ้น

ประเทศที่มีกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำในการซื้อหรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเทศ	อายุ	ข้อกำหนดในกฎหมาย
อาร์เจนตินา	๑๘	ห้ามดื่ม
ออสเตรเลีย	๑๘	ห้ามซื้อและขาย
ออสเตรีย	๑๘	สำหรับดื่มสุราทุกชนิดในสถานที่สาธารณะ ; ๘ รัฐกำหนดอายุสำหรับดื่มไวน์ และเบียร์ในที่สาธารณะที่อายุ ๑๖, ๑ รัฐกำหนดอายุ ๑๕
เบลารุส	๒๑	ห้ามซื้อ
เบลเยียม	๑๖	ห้ามซื้อ
ภูฏาน	๑๖	ห้ามขาย
บราซิล	๑๘	ห้ามดื่ม
บัลแกเรีย	๑๘	ห้ามซื้อ
แคนาดา	๑๘	ยกเว้น ; อายุ ๑๘ ในควิเบก แมนิโตบา และอัลเบอร์ตา
ชิลี	๒๑	ห้ามดื่ม
โคลัมเบีย	๑๘	ห้ามดื่ม

ประเทศ	อายุ	ข้อกำหนดในกฎหมาย
เกาะคุก	๑๘	ห้ามซื้อ หรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง
โครเอเชีย	๑๘	ห้ามซื้อ
สาธารณรัฐเช็ก	๑๘	ห้ามซื้อ
เดนมาร์ก	๑๘	ห้ามซื้อสุราในภัตตาคารหรือบาร์
อียิปต์	๒๑	ห้ามดื่ม
เอสโตเนีย	๑๘	ห้ามซื้อ
ฟีจี	๑๘	ห้ามมีไว้ในครอบครองหรือดื่มในที่สาธารณะหรือต้องมีใบอนุญาต
ฟินแลนด์	๑๘	ห้ามซื้อ
ฝรั่งเศส	๑๖	ห้ามซื้อ
แกมเบีย	๑๖	ห้ามขาย
กรีซ	๑๘	ห้ามซื้อ ในที่สาธารณะ เช่น บาร์และดิสโก้
ฮอนดูรัส	๒๑	ห้ามดื่ม
ไอซ์แลนด์	๒๐	ห้ามซื้อ
อินเดีย	๑๘	ห้ามขาย
อิสราเอล	๑๘	ห้ามขาย
อิตาลี	๑๘	ห้ามขาย
ญี่ปุ่น	๒๐	ห้ามการดื่มหรือให้บริการเกี่ยวกับสุราในที่สาธารณะ
เคนยา	๑๘	ห้ามขาย
คาซัคสถาน	๑๘	ห้ามซื้อ
แลตเวีย	๑๘	ห้ามซื้อ
ลิทัวเนีย	๑๘	ห้ามซื้อ
ลักเซมเบิร์ก	๑๖	ห้ามซื้อ
มอลตา	๑๖	ห้ามซื้อ
เม็กซิโก	๑๘	ห้ามขาย
โมร็อกโก	๑๖	ห้ามขาย
โมซัมบิก	๑๘	ห้ามซื้อ
เนเธอร์แลนด์	๑๘	ห้ามอายุต่ำกว่า ๑๖ ซื้อเบียร์/ไวน์
นิวซีแลนด์	๒๐	ห้ามซื้อ ชายหรือจำหน่าย ยกเว้นที่บางแห่งภายใต้ความรับผิดชอบของญาติ
นอร์เวย์	๒๐	ห้ามอายุต่ำกว่า ๑๘ ซื้อเบียร์/ไวน์
ปานามา	๑๘	ห้ามบริโภค
เปรู	๑๘	ห้ามบริโภค
โปแลนด์	๑๘	ห้ามซื้อ
โรมาเนีย	๑๘	ห้ามซื้อ
รัสเซีย	๑๘	ห้ามซื้อ
ซามัว	๒๑	ห้ามครอบครองเพื่อการบริโภคในที่สาธารณะและบริเวณที่ได้รับอนุญาต
เซเชล	๑๘	ห้ามซื้อ

ประเทศ	อายุ	ข้อกำหนดในกฎหมาย
สโลวะเกีย	๑๘	ห้ามซื้อ
สโลเวเนีย	๑๘	ห้ามบริโภคที่ภัตตาคารและบาร์ แต่ไม่มีข้อห้ามการซื้อในร้านจำหน่าย
หมู่เกาะโซโลมอน	๒๑	ห้ามขาย
แอฟริกาใต้	๑๘	ห้ามขาย
สเปน	๑๖	บางรัฐกำหนดไว้ที่อายุ ๑๘
ศรีลังกา	๑๘	ห้ามบริโภค
สวีเดน	๒๐	ห้ามซื้อในร้านเหล้าของรัฐ, ห้ามอายุต่ำกว่า ๑๘ ซื้อในภัตตาคารและห้ามซื้อเบียร์ที่มีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในระดับกลางในร้านขายของชำ
สวิตเซอร์แลนด์	๑๘	ห้ามซื้อและขาย กลิ่น
สาธารณรัฐมาเซโดเนีย	๑๖	ห้ามซื้อ
ตองกา	๑๘	ห้ามครอบครองและบริโภคในสถานที่ที่กำหนดและในที่สาธารณะ
ตรินิแดดและโตบาโก	๑๖	ห้ามบริโภค
ตุรกี	๑๘	ห้ามซื้อ
เดอร์กเมนิสถาน	๑๘	ห้ามซื้อ
ยูเครน	๒๑	ห้ามซื้อ
สหราชอาณาจักรอังกฤษ	๑๘	ห้ามซื้อ แต่บริโภคเครื่องดื่มบางชนิดได้ในบาร์/ภัตตาคารถ้าอายุเกิน ๑๖
สาธารณรัฐแทนซาเนีย	๑๖	ห้ามอยู่ในบริเวณที่ให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
สหรัฐอเมริกา	๑๘-๒๑	ห้ามการขายการซื้อ การครอบครองและการบริโภคขึ้นกับแต่ละรัฐ
อุรุกวัย	๑๘	ห้ามขาย
ไทย	๑๘	ห้ามซื้อและขาย*

* พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

ได้มีการศึกษาถึงผลการยกเลิกระบบการผูกขาดในประเทศเหล่านั้น ผลการศึกษาพบว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหาอันเนื่องมาจากเครื่องดื่มเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจำนวนสถานที่จำหน่ายตลอดจนชั่วโมงการจำหน่ายเพิ่มขึ้นจากการเปิดเสรี (Minghao และคณะ, เอกสารไม่เผยแพร่)

ประเทศบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริการมอบอำนาจให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นหรือระดับภาคในการตัดสินใจเลือกกระหว่างระบบผูกขาดหรือการให้สัมปทานในการผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเทศสหภาพโซเวียตในอดีตยึดระบบการผูกขาดในการผลิต ซึ่งในปัจจุบันบางประเทศที่แยกออกมาในภายหลังยังคงใช้ระบบนี้อยู่ ในขณะที่ประเทศรัสเซียได้ยกเลิกการผูกขาดชั่วคราวและนำกลับมาใช้ในภายหลัง

บางประเทศมีการผูกขาดการผลิตเครื่องตีบางประเภทและให้สัมปทานการผลิตเครื่องตีบางประเภท ซึ่งส่วนใหญ่มักให้สัมปทานการผลิตเบียร์ แต่ผูกขาดการผลิตสุรากลั่นประเภทอื่น ๆ

ในยุโรปการผลิตและผูกขาดโดยรัฐตกเป็นเป้าในการปฏิรูปกลไกการตลาดและถูกยุบเลิกไปในหลายประเทศ เช่น นอร์เวย์ ฟินแลนด์ และสวีเดน อย่างไรก็ตาม ระบบผูกขาดการจัดจำหน่ายโดยรัฐ เกิดแรงต่อต้านให้มีการแปรรูปมากกว่าระบบอื่น

รูปแบบที่พบบ่อย ๆ ในการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ คือ มาตรการการให้สัมปทานหรือใบอนุญาตทั้งในกระบวนการผลิตและหรือการจัดจำหน่าย ซึ่งเป็นมาตรการที่ปฏิบัติกันอยู่ในมากกว่า ๔๐ ประเทศ นอกจากนี้ยังมีมาตรการเสริมโดยการจำกัดวันและเวลาในการจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ร่วมด้วย

การศึกษาจำนวนมากพบว่า หากมีการเข้มงวดในการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแบบแผนการบริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ (Edwards และคณะ ๑๙๙๔) โดยบางประเทศมีการเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายหรือข้อบังคับเหล่านี้อย่างจริงจัง

ในพื้นที่ที่ขาดอำนาจในการควบคุมหรือปราศจากความเห็นชอบของผู้มีอำนาจจากส่วนกลางและคนในสังคมพบว่ากฎหมายควบคุมปริมาณเครื่องตีแอลกอฮอล์มักจะได้ผลน้อย

ตัวอย่างประเทศที่มีระบบผูกขาดเครื่องตีแอลกอฮอล์

ประเทศ	ประเภทการผูกขาด
เบลารุส	รัฐผูกขาดในการผลิต
บัลแกเรีย	รัฐผูกขาดการผลิตและการค้า
แคนาดา	ผูกขาดการขายเพื่อการบริโภคนอกสถานที่โดยจังหวัด
ฟินแลนด์	ผูกขาดการขายปลีก ยกเว้นสุราหมักที่มีแอลกอฮอล์ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๗ โดยปริมาตร
ฝรั่งเศส	ผูกขาดขายส่งบรันดี
เยอรมนี	ผูกขาดขายส่งบรันดี
คาซัคสถาน	ไม่มีข้อมูลในรายละเอียดการผูกขาด
แลตเวีย	ผูกขาดการผลิตไวน์และสุรากลั่น ต้องมีใบอนุญาตในการกระจายสินค้า
ลิทัวเนีย	ผูกขาดการผลิตไวน์และสุรากลั่น
นอร์เวย์	ผูกขาดการผลิตสุรากลั่นและการขายปลีก
รัสเซีย	ระบบให้ใบอนุญาตผลิตและจัดจำหน่ายควบคู่ไปกับการผูกขาดโดยรัฐที่มีมาแต่เดิม

ประเทศ	ประเภทการผูกขาด
สวีเดน	รัฐผูกขาดการจำหน่ายปลีก ยกเว้นการขายเบียร์ระดับกลางและต่ำในร้าน ชำ
สวิตเซอร์แลนด์	รัฐผูกขาดการขายปลีกสุรากลั่น แต่ยกเว้นไวน์ เบียร์ สุราผลไม้จากการ หมักและผูกขาดการให้ใบอนุญาตในการผลิต
สาธารณรัฐมาเซโดเนีย	รัฐผูกขาดการผลิตและการกระจายทั้ง ๓ ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ตุรกี	รัฐผูกขาดการผลิตและการกระจายสุรากลั่น
เดอรักมินิสถาน	รัฐผูกขาดการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้ง ๓ กลุ่ม
ยูเครน	รัฐผูกขาดการผลิตสุรากลั่นและไวน์
สหรัฐอเมริกา	การผูกขาดและให้ใบอนุญาตขึ้นกับแต่ละรัฐ, ๑๘ รัฐผูกขาดการขายส่ง โดยทั้งหมดนี้มี ๑๐ รัฐ ที่ผูกขาดการขายปลีก, ๓ รัฐ contract out ให้กับ การจำหน่ายปลีกที่เหลือนี่ไม่มีการผูกขาดการขายปลีก
อูรุกวัย	รัฐผูกขาดการผลิตสุรากลั่นและอาจให้ใบอนุญาตการผลิตและผู้ผลิตอื่นๆ
ไทย	ยกเลิกระบบการผูกขาดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒

ตัวอย่างประเทศที่มีระบบให้ใบอนุญาตผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเทศ	ระบบการให้ใบอนุญาต
ออสเตรเลีย	ต้องมีใบอนุญาตการขาย
ออสเตรีย	ต้องมีใบอนุญาตการผลิต/ขายและการค้าอื่น ๆ
เบลารุส	รัฐผูกขาดการผลิตและต้องมีใบอนุญาตการกระจายสินค้า
แคนาดา	รัฐผูกขาดการขายเพื่อการบริโภคนอกสถานที่ และต้องมีใบอนุญาต ของรัฐในการขายในสถานที่ที่กำหนด และการขายเบียร์เพื่อการบริโภค นอกสถานที่
เกาะคุก	ต้องมีใบอนุญาตในการขาย
สาธารณรัฐเชก	ต้องมีใบอนุญาตการผลิต/กระจาย
เดนมาร์ก	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและกระจายเครื่องดื่มทั้ง ๓ ประเภท
เอสโตเนีย	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ห้ามการ ขายเครื่องดื่มในบริเวณใกล้เคียงกับสถานบริการทางการแพทย์และ เกี่ยวกับสถาบันเด็ก
ฟีจี	ต้องมีใบอนุญาตการขาย

ประเทศ	ระบบการให้ใบอนุญาต
ฟินแลนด์	ต้องมีใบอนุญาตการขายส่งเครื่องตีมแอลกอฮอล์และใบอนุญาตการตีมในสถานที่ที่กำหนด และใบอนุญาตการขายเพื่อการเบียร์และสุราหมักที่มีแอลกอฮอล์ร้อยละต่ำกว่า ๔.๗ โดยปริมาตรเพื่อการบริโภคนอกสถานที่
แกมเบีย	ต้องมีใบอนุญาตในการขายปลีก
อินเดีย	ต้องมีใบอนุญาตถ้าสุราเป็นสิ่งถูกกฎหมาย
ไอร์แลนด์	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและการกระจายสินค้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ยกเว้นเบียร์และไวน์ที่ผลิตในครัวเรือน
อิตาลี	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและการกระจายสินค้าประเภทเบียร์ ไวน์ และสุรากลั่น
ญี่ปุ่น	ต้องมีใบอนุญาตการผลิต ใบอนุญาตการขายเพื่อการบริโภคนอกสถานที่ แต่ไม่ต้องมีใบอนุญาตจำหน่ายในสถานที่ที่กำหนด
คาซัคสถาน	ต้องมีใบอนุญาตการขายปลีก
เคนย่า	ต้องมีใบอนุญาตให้กับบาร์ในเมืองใหญ่เพื่อหมักและจำหน่ายสุราพื้นเมือง
ลิทัวเนีย	ต้องมีใบอนุญาตในการผลิตเบียร์ กระจายเครื่องตีม
มาลาวี	ต้องมีใบอนุญาตในการขาย
มาเลเซีย	ต้องมีใบอนุญาตในการผลิตและขาย
มอลดา	ต้องมีใบอนุญาตในการการผลิตและการกระจายเครื่องตีมทั้ง ๓ ประเภท ยกเว้นไวน์เพื่อผลิตในครัวเรือน
เม็กซิโก	ต้องมีใบอนุญาตในการขาย
เนปาล	ต้องมีใบอนุญาตในการการผลิต จำหน่าย นำเข้าและส่งออกสุรากลั่น ยกเว้นการเพื่อผลิตจำนวนน้อยเพื่อการใช้ในครัวเรือน
นอร์เวย์	ต้องมีใบอนุญาตการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่ที่กำหนดและใบอนุญาตการขายสุรากลั่นเพื่อการบริโภคนอกสถานที่
นิวซีแลนด์	ต้องมีใบอนุญาตการขายในสถานที่หรือนอกสถานที่ที่กำหนด และใบอนุญาตขายประเภท ๒๔ ชม.
นอร์เวย์	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตหรือการนำเข้า/ส่งออกเบียร์/ไวน์เพื่อการบริโภคในสถานที่ที่กำหนด และการขายเบียร์เพื่อการบริโภคนอกสถานที่
ปากีสถาน	ต้องมีใบอนุญาตการตีมสำหรับคนนอกศาสนามุสลิม
ปาปัวนิวกินี	ต้องมีใบอนุญาตการขายปลีกออกโดยระดับจังหวัด
โปแลนด์	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตสุรากลั่นและการกระจายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ทั้ง ๓ ประเภท
โปรตุเกส	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและการกระจายเบียร์ ไวน์ และสุรากลั่น

ประเทศ	ระบบการให้ใบอนุญาต
สาธารณรัฐมัลโดวา	ต้องมีใบอนุญาตการขาย
รัสเซีย	ระบบให้ใบอนุญาตการผลิตและจัดจำหน่ายควบคุมไปกับการผูกขาดโดยรัฐที่มีมาแต่เดิม
ซามัว	การขายและช่วงเวลาขายควบคุมโดยใบอนุญาตออกโดยระดับชุมชน
สโลวะเกีย	ต้องมีใบอนุญาตการกระจายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้ง ๓ ประเภท
หมู่เกาะโซโลมอน	ใบอนุญาตในการผลิตและการขายออกโดยระดับจังหวัด
แอฟริกาใต้	ต้องมีใบอนุญาตการขายภายในและภายนอกสถานที่ที่กำหนด
สเปน	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและการกระจายเบียร์ ไวน์ และสุรากลั่น
สวีเดน	ต้องมีใบอนุญาตการหรือจำหน่ายและการขายภายในสถานที่ที่กำหนดเพื่อการบริโภคและใบอนุญาตการขายเบียร์ที่มีความเข้มข้นระดับกลางถึงต่ำในร้านชำหรือที่อื่น ๆ เพื่อการบริโภคนอกสถานที่
สวิตเซอร์แลนด์	ผู้ผูกขาดสุรากลั่นออกใบอนุญาตต่อให้ผู้ผลิตอื่น
ตองกา	ชั่วโมงการขายกำหนดโดยใบอนุญาต
ตุรกี	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและการกระจายเบียร์และไวน์
เดอร์กเมนิสถาน	ต้องมีใบอนุญาตการกระจาย
ยูเครน	ต้องมีใบอนุญาตผลิตเบียร์และไวน์ และกระจายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้ง ๓ ประเภท
สหราชอาณาจักรอังกฤษ	ต้องมีใบอนุญาตการผลิตและการกระจายเบียร์ ไวน์ และสุรากลั่น
สาธารณรัฐแทนซาเนีย	ต้องมีใบอนุญาตการขายสุราหมักพื้นเมือง
สหรัฐอเมริกา	ระบบใบอนุญาตการหรือผูกขาดขึ้นกับแต่ละรัฐ โดย ๓๒ รัฐมีการออกใบอนุญาตขณะที่รัฐที่ผูกขาดการขายส่งจะออกใบอนุญาตขายปลีกร่วมด้วย
อูรุกวัย	ระบบผูกขาดสุรากลั่นของรัฐออกใบอนุญาตต่อให้ผู้ผลิตอื่น
ซิมบับเว	ต้องมีใบอนุญาตการขายปลีก
ไทย	ต้องมีใบอนุญาตการขายปลีก

๕. ระบบภาษีและการควบคุมราคา

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักถูกใช้เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐบาล ซึ่งในบางประเทศอาจนำรายได้เข้ารัฐได้ถึงร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณทั้งหมด

ขั้นตอนการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจจัดเก็บได้ในหลายระดับตั้งแต่ผู้ผลิตการขายส่งหรือการขายปลีก

เครื่องตีแอลกอฮอล์นำเข้ามักถูกเก็บภาษีในอัตราที่แพงกว่าที่ผลิตภายในประเทศ แต่นโยบายการตั้งกำแพงนี้กำลังจะถูกกดดันด้วยระบบตลาดการค้าเสรี ภาษีอาจถูกจัดเก็บในลักษณะของภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีการค้าตามปกติหรือเก็บตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่ผสมในเครื่องดื่มหรือตามราคาขายปลีก โดยปกติสุรากลั่นมักถูกเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์น้อย

บางประเทศเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในท้องถิ่นในอัตราต่ำหรือแม้กระทั่งไม่เก็บภาษีเลย เช่น ประเทศออสเตรเลียที่มีการผลิตไวน์เป็นหลัก ประเทศสหภาพโซเวียตเพิ่งประกาศให้เบียร์เป็นเครื่องดื่มประเภทปราศจากแอลกอฮอล์ (ซึ่งความจริงมีแต่ในระดับต่ำ) เพื่อวัตถุประสงค์ทางภาษีตามข้อเรียกร้องของผู้ผลิตเบียร์ในเมืองเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก (Impact International, ๑๙๙๗)

ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจเป็นเครื่องมือสำคัญของนโยบายเชิงป้องกันอันตรายอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในประเทศพัฒนาแล้วบางประเทศพบว่า มาตรการทางภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีประสิทธิผล โดยเฉพาะกับนักดื่มที่อายุน้อยมักคำนึงถึงราคา ในการลดอันตรายอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การตายจากอุบัติเหตุจากรถ ดับแข็ง ตลอดจนความรุนแรงต่าง ๆ (Cook, ๑๙๘๑; Cook & Moore, ๑๙๙๓)

มีเพียงไม่กี่ประเทศเท่านั้น เช่น ประเทศแกมเบียและสวีเดนที่แสดงออกอย่างชัดเจนในการใช้นโยบายภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อวัตถุประสงค์ในการลดการบริโภค

การที่จะใช้ภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อวัตถุประสงค์ของนโยบายในเชิงป้องกันให้มีประสิทธิภาพนั้น รัฐจำเป็นต้องมีกลไกที่สามารถควบคุมตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับหนึ่ง ถ้ามีการผลิตในชุมชนหรือเป็นการผลิตนอกระบบดังเช่นที่พบมากในประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ หรือในบางพื้นที่ของสหภาพโซเวียตเดิมและประเทศยุโรปตะวันออกแล้ว การเพิ่มภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดการลักลอบผลิตและจำหน่ายในลักษณะของตลาดมืดได้ และการเพิ่มการเก็บภาษีจะถูกมองจากมุมมองเรื่องการเพิ่มรายได้แก่รัฐว่าเป็นมาตรการที่ล้มเหลวมากกว่าที่จะถูกมองในแง่ของนโยบายเชิงป้องกัน

ตัวอย่างที่พบเช่น ในเดือนกุมภาพันธ์ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ประเทศซิมบับเว ได้มีมาตรการเพิ่มภาษีเบียร์แต่ต้องหันกลับมาปรับมาตรการนี้ในเดือนกรกฎาคม เนื่องจากพบว่านักดื่มเบียร์ได้หันกลับไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมายแทน ซึ่งทำให้เงินรายได้จากการเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงอย่างมาก (Jernigan, ๑๙๙๗)

๖. การมีค่าเดือนหรือระบุส่วนประกอบในฉลาก

การระบุส่วนสำคัญของแอลกอฮอล์ในฉลากของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นวิธีการที่พบได้บ่อยที่สุดและพบในอย่างน้อย ๔๐ ประเทศ

บางประเทศ เช่น ออสเตรเลียกำหนดให้ระบุจำนวนการดื่มมาตรฐาน (standard drink) ในฉลากด้วย แต่มักไม่ค่อยมีการกำหนดส่วนประกอบอย่างอื่นอย่างเคร่งครัดนัก โดยเฉพาะสำหรับเครื่องดื่มประเภทไวน์ หรือสุรากลั่น อย่างไรก็ตาม บางประเทศใช้วิธีการอื่นแทน เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ที่ใช้ผลิตอย่างชัดเจน ดังเช่นประเทศเยอรมนีกำหนดว่าเบียร์จะต้องทำมาจากข้าวบาร์เลย์ ฮอปส์ และน้ำ เท่านั้น

การกำหนดให้มีคำเตือนบนภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบในอย่างน้อย ๙ ประเทศ (ได้แก่ บราซิล โคลัมเบีย คอสตาริกา เอกวาดอร์ ฮอนดูรัส เม็กซิโก เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา และซิมบับเว) และมีสองประเทศที่มีกฎหมายเช่นนี้เพียงบางรัฐ เช่น ประเทศอินเดีย ที่ทุกรัฐที่มีการอนุญาตการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กำหนดให้มีการเขียนคำเตือนบนภาชนะบรรจุ แต่เป็นเพียงข้อเสนอเท่านั้นไม่ใช่เป็นกฎหมาย

ประสิทธิผลของการติดฉลากคำเตือน เช่นเดียวกับยุทธศาสตร์การให้ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ นั้น ยังไม่เป็นที่แน่ชัดนักเพราะไม่สามารถแยกแยะผลดังกล่าวจากการรับรู้รูปแบบอื่น ๆ

อย่างไรก็ดีการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาถึงผลของมาตรการการติดฉลากคำเตือนซึ่งประกาศใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ พบว่าได้ผลในกลุ่มนักดื่มอายุน้อยและคนที่ดื่มหนัก และยิ่งการที่นักดื่มรับรู้เกี่ยวกับคำเตือนมากเท่าใดก็ทำให้เพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น เช่น ลดภาวะเมาแล้วขับ หรือลดการดื่มในช่วงตั้งครรภ์ (Greenfield, ๑๙๙๗)

การติดคำเตือนอาจจะเป็นขั้นตอนหนึ่งไปสู่มาตรการการจัดให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าเฉพาะที่ต้องมีข้อจำกัดแม้ในตลาดเสรี ทั้งนี้เนื่องจากการตระหนักถึงภัยอันตรายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพและความปลอดภัยของสังคม

๗. มาตรการควบคุมการโฆษณาและส่งเสริมการขาย

มีประเทศอย่างน้อย ๓๗ ประเทศที่มีมาตรการเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องเยาวชนไม่ให้เห็นการโฆษณาเหล่านั้น

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลจากการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนและคนวัยหนุ่มสาว การศึกษาเร็ว ๆ นี้พบความสัมพันธ์ของการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับอัตราการตายจากอุบัติเหตุจากรถในประเทศสหรัฐอเมริกา (Saffer และคณะ, ๑๙๙๗)

กลยุทธ์ที่ใช้กันอยู่คือ การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บางชนิดหรือทุกชนิดในสื่อบางอย่างหรือทั้งหมด

มีประเทศอย่างน้อย ๒๙ ประเทศที่มีการห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสื่ออย่างน้อยหนึ่งชนิด ส่วนใหญ่แล้วการห้ามโฆษณาครอบคลุมเครื่องดื่มทั้งสามชนิดอย่างน้อยในโทรทัศน์หรือวิทยุอย่างใดอย่างหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม มาตรการห้ามโฆษณาเช่นนี้ทำได้ยากในบางประเทศ เช่น เบลารุส ซึ่งมีรายการโทรทัศน์ของตนเองน้อย แต่มีพรมแดนที่สามารถรับคลื่นโทรทัศน์จากประเทศอื่นได้

ไทย เม็กซิโก ปานามา และปราควัย มีข้อกำหนดให้ต้องมีค่าเตือนในโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย

ในประเทศบางประเทศ เช่น ฝรั่งเศส มาตรการนี้มีความเข้มงวดและมีประสิทธิผลมาก ทั้ง ๆ อาจเสี่ยงต่อการสร้างความขัดเคืองให้กับบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยักษ์ใหญ่ข้ามชาติ ผู้ให้การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาที่ยิ่งใหญ่ เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลกที่ผ่านมา

ประเทศอีกกว่าสิบประเทศมีมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เข้มงวดนัก โดยส่วนใหญ่ไม่อนุญาตการโฆษณาในช่วงกลางวันและตอนพลบค่ำเพราะเยาวชนส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ในช่วงเวลานี้เป็นจำนวนมาก

ประเทศแคนาดามีมาตรการกำหนดลักษณะและสาระในการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ห้ามโฆษณาในลักษณะที่ชักชวนให้คนมาดื่ม หรือพยายามเชื่อมโยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมเสี่ยงหรือพยายามสื่อไปในทางที่ทำให้คนเชื่อว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้คนได้รับการยอมรับและประสบความสำเร็จในการเข้าสังคม การกีฬาหรือ การธุรกิจการงาน

ประเทศฮอนดูรัสห้ามการโฆษณาที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นการกดขี่สตรีเพศหรือ เชื่อมโยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับกีฬาต่าง ๆ

ตัวอย่างประเทศที่มีการจำกัดการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเทศ	กฎเกณฑ์การจำกัด
เบลารุส	จำกัดการโฆษณาสุราทั้ง ๓ ประเภท ยกเว้นช่องต่างประเทศ
บราซิล	ห้ามโฆษณาสุราที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ ๑๓ โดยปริมาตร ระหว่างเวลา ๖.๐๐-๒๑.๐๐ น.
บัลแกเรีย	ห้ามโฆษณาวิทยุ โทรทัศน์ โรงภาพยนตร์ สิ่งตีพิมพ์
แคนาดา	จำกัดเนื้อหา
โครเอเชีย	ห้ามโฆษณาโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งตีพิมพ์ และป้าย
เดนมาร์ก	ห้ามโฆษณาวิทยุ โทรทัศน์
เอกวาดอร์	ให้โฆษณาทางโทรทัศน์ระหว่าง ๒๐.๓๐-๐๔.๐๐ น. และในโรงภาพยนตร์ ๑๙.๐๐ น.
อียิปต์	ห้ามโฆษณาทุกรูปแบบ
ฟินแลนด์	ห้ามโฆษณาสุราที่มีแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ ๒๒ โดยปริมาตร
ฮอนดูรัส	จำกัดเนื้อหา
ไอซ์แลนด์	ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ โรงภาพยนตร์ สิ่งตีพิมพ์ และป้าย
ลิชัวเนีย	ห้ามโฆษณาสุรากลั่นและไวน์ทุกรูปแบบ

ประเทศ	กฎเกณฑ์การจำกัด
มาเลเซีย	ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ และป้าย ยกเว้นรัฐชบาบาย
เม็กซิโก	ต้องมีค่าเตือนบนโฆษณาทุกชนิด
เนเธอร์แลนด์ Antilles	โฆษณาทางโทรทัศน์ระหว่างเวลา ๒๒.๐๐-๐๑.๐๐ น. เท่านั้น
นิวซีแลนด์	โฆษณาทางโทรทัศน์ระหว่างเวลา ๒๑.๐๐-๐๖.๐๐ น. เท่านั้น จำกัดเนื้อหา
นอร์เวย์	ห้ามโฆษณาทุกรูปแบบ
ปานามา	จำกัดเนื้อหา ต้องมีค่าเตือนบนโฆษณา
โปแลนด์	ห้ามโฆษณา
รัสเซีย	ห้ามโฆษณา
สโลเวเนีย	ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ โรงภาพยนตร์ สิ่งตีพิมพ์ และป้าย
แอฟริกาใต้	จำกัดเนื้อหา
ยูเครน	ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งตีพิมพ์ ที่เจาะกลุ่มอายุน้อย
สหราชอาณาจักรอังกฤษ	ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์ระหว่าง ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. ยกเว้นวันหยุดธนาคารและวันหยุดสุดสัปดาห์ ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์ระหว่างรายการทางศาสนา และห้ามก่อนระหว่างและหลังรายการเด็ก
สหรัฐอเมริกา	จำกัดเนื้อหา
เวเนซุเอลา	ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์และวิทยุ
ไทย	ห้ามโฆษณาทางโทรทัศน์และวิทยุระหว่าง ๐๕.๐๐-๒๒.๐๐ น. การโฆษณาทางสิ่งตีพิมพ์และสื่อกลางแจ้งต้องมีค่าเตือน*

* มติคณะรัฐมนตรี . ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖

ประเทศสเปนห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์เกินกว่าร้อยละ ๒๐ ในโทรทัศน์และวิทยุ รวมทั้งการโฆษณาใด ๆ ในโรงเรียน ศูนย์กีฬาและสถานบริการสุขภาพต่าง ๆ มีอย่างน้อยสองประเทศที่อนุญาตให้โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แต่ก็มีมาตรการรณรงค์ด้านความปลอดภัยในสุขภาพและชีวิตเพื่อสร้างความสมดุลของการรับรู้

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ประเทศคอซตาริกาประมาณการว่ามีสปอตโฆษณาเบียร์ รัม วอดก้า และวิสกีในโทรทัศน์วิทยุและสื่อสิ่งพิมพ์ถึง ๗๑,๒๗๑ ครั้ง ซึ่งได้มีการพยายามรณรงค์หรือดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้ข้อมูลในเชิงตรงข้าม

ส่วนประเทศนิวซีแลนด์หลังจากที่ได้มีการยกเลิกการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐบาลได้กำหนดให้สื่อที่ทำการโฆษณาต้องจัดสรรงบประมาณจำนวน

๗๗๑,๓๐๐ เหรียญสหรัฐต่อปีเพื่อการโฆษณาเนื้อหาที่เป็นกลางและเนื้อหาที่สัมพันธ์กับการส่งเสริมสุขภาพ

ประเทศอย่างน้อย ๑๔ ประเทศที่ใช้การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาศัยกติกาโดยสมัครใจโดยคำนึงหลักการโฆษณาที่ดี ประเทศพัฒนาแล้วบางประเทศ เช่น เบลเยียม ไอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักรได้ใช้หลักการนี้ซึ่งแม้ว่ามีการเคารพกติกาด้วยดีก็ตาม แต่ประสิทธิผลเชิงป้องกันมักถูกบั่นทอนจากความคลุมเครือของข้อตกลง ประเทศอื่น ๆ เช่น ซิมบับเว สาธารณเชก วิธีการดังกล่าวมักไม่มีผลในการบังคับใช้

นอกเหนือจากมาตรการควบคุมการโฆษณาแล้ว บางประเทศยังมีมาตรการควบคุมกิจกรรมที่จะเป็นการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่น ๆ อีก เช่น กิจกรรมทางด้านกีฬา ดังที่ประเทศเม็กซิโกและนอร์เวย์ห้ามบริษัทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้การสนับสนุนในการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ขณะที่ประเทศฝรั่งเศสได้รวมมาตรการนี้เป็นส่วนหนึ่งในชุดมาตรการควบคุมการสนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๘. มาตรการควบคุมพฤติกรรมผู้ดื่มแอลกอฮอล์

นโยบายควบคุมพฤติกรรมผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ให้มีโอกาสไปทำอันตรายต่อผู้อื่นภายหลังการดื่ม เป็นนโยบายที่ใช้กันแพร่หลายกว่าการจำกัดการบริโภคมาตรการราคา และการห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขาย

นโยบายนี้มีเป้าหมายเชิงพฤติกรรมที่สำคัญคือ การขับขี่ยานพาหนะขณะมีเมามาตรการที่ใช้จะรวมถึงการลงโทษด้วยการจับกุมคุมขัง การปรับและยึดทรัพย์สินการเพิกถอนสิทธิและการบำบัดรักษา โดยความรุนแรงของบทลงโทษขึ้นกับการเพิ่มของจำนวนครั้งในการกระทำผิด

การกำหนดการกระทำผิดโดยยึดตามปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเลือด (BAC) โดยวิเคราะห์จากลมหายใจหรือจากการเจาะเลือดโดยตรง และการอนุญาตให้ผู้รักษากฎหมายเข้าตรวจหรือจับกุมได้ตามระดับแอลกอฮอล์ เป็นวิธีการที่ดีกว่าการตัดสินจากพฤติกรรมหรืออาการ โดยให้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามคำสั่ง เช่น เดินให้ดู

ผลการศึกษาพบว่า การใช้มาตรการที่เด็ดขาดโดยการขอเข้าตรวจมีโอกาสสูงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากความหวาดหวั่นกลัวการจับกุม ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะสัดส่วนของการละเมิดกฎหมายกับความหวาดกลัวการจับกุมนั้นอาจสูงมากในหมู่ผู้ขับขี่ยานพาหนะมีเมามาตรการที่ยังขังใจลดต่ำลงและก่อให้เกิดการเพิกเฉยต่อกฎหมาย หากความกลัวนั้นลดลง

จากข้อสรุปดังกล่าวบางประเทศจึงอนุญาตให้เจ้าหน้าที่สามารถตั้งด่านตรวจวัดลมหายใจได้ตามถนนเลย และเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการลงโทษเช่นยึดใบขับขี่ได้ทันทีเมื่อพบการกระทำผิด การวิจัยในสหรัฐอเมริกาได้ยืนยันประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าว (Johnson & Walz, ๑๙๙๔)

ประเทศส่วนมากกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ ๐.๐๕ g% (๑๔ ประเทศ) หรือ ๐.๐๘ g% (๑๘ ประเทศ) มี ๘ ประเทศในกลุ่มยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก ห้ามมิให้ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยสิ้นเชิงในการขับขี่ยานพาหนะ

บางประเทศมอบอำนาจให้แต่ละรัฐเป็นผู้กำหนด เช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา มี ๑๗ รัฐกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่ ๐.๐๘ g% ในขณะที่รัฐอื่น ๆ ที่เหลือกำหนดที่ ๐.๑๐ g% บางรัฐมีข้อกำหนดแยกเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้ขับขี่ที่มีอายุน้อยอนุญาตให้มีแอลกอฮอล์ในเลือดได้ระหว่าง ๐.๐ g% ถึง ๐.๐๕ g% เพื่อลดอันตรายจากการขับขี่ยานพาหนะในกลุ่มนี้

ประเทศสเปนกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดโดยขึ้นอยู่กับชนิดของยานพาหนะที่ขับขี่ เช่น ไม่เกิน ๐.๐๓ g% สำหรับผู้ขับขี่พาหนะขนส่งมวลชน ๐.๐๕ g% สำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะน้ำหนักเกินกว่า ๓,๕๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป และ ๐.๐๘ g% สำหรับผู้ขับขี่ยานพาหนะทั่วไป

ประสิทธิผลของมาตรการเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความเคร่งครัดในการบังคับใช้ ดังเช่นในประเทศพัฒนาแล้วที่มีอุปกรณ์ตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์จากลมหายใจพร้อมทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติตามมาตรการได้ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนามักพบช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบาย ดังเช่นประเทศซิมบับเวที่กำหนด BAC ที่ระดับ ๐.๐๘ g% ขณะที่มือเครื่องมีนี้เพียงจังหวัดละ ๑ เครื่องในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ (Jernigan, ๑๙๙๗)

ประเทศที่มีการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่

ประเทศ	BAC LIMIT(g%)	หมายเหตุของการจำกัดการขับ
ออสเตรเลีย	๐.๐๕	สำหรับผู้ขับขี่พาหนะหนัก สินค้าอันตราย รถสาธารณะ ผู้หัดขับ และผู้ขับรถอายุต่ำกว่า ๒๕ ปีใน ๓ ปีแรกของการขับ
ออสเตรเลีย	๐.๐๘	-
อาเซอร์ไบจาน	๐.๐	-
เบลารุส	๐.๐๕	-
เบลเยียม	๐.๐๕	-
บราซิล	๐.๐๘	-
บัลแกเรีย	๐.๐๕	-
แคนาดา	๐.๐๘	ในเกือบทุกจังหวัดจะถูกเพิกถอนใบขับขี่ชั่วคราวถ้าเกิน ๐.๐๕ g%
โครเอเชีย	๐.๐๕	กำหนดที่ ๐.๐ g% สำหรับผู้ขับขี่อาชีพ
สาธารณรัฐเช็ก	๐.๐	-

ประเทศ	BAC LIMIT(g%)	หมายเหตุของการจำกัดการขับ
เดนมาร์ก	๐.๐๘	-
เอสโตเนีย	๐.๐๕	-
ฟิลิปปินส์	๐.๐๘	-
ฟินแลนด์	๐.๐๕	-
ฝรั่งเศส	๐.๐๗	เกิน ๐.๐๗ g% ถือว่าฝ่าฝืนต้องถูกปรับ แต่ถ้าเกิน ๐.๐๘ g% ถือว่ากระทำผิดกฎหมาย
จอร์เจีย	๐.๐	-
เยอรมนี	๐.๐๘	-
กรีซ	๐.๐๘	-
ฮังการี	๐.๐	-
ไอซ์แลนด์	๐.๐๕	-
อินเดีย	๐.๑๐	-
ไอร์แลนด์	๐.๐๘	-
อิสราเอล	๐.๐๕	-
อิตาลี	๐.๐๘	-
ลิทัวเนีย	๐.๐๕	-
ลักเซมเบิร์ก	๐.๐๘	-
มาเลเซีย	๐.๐๘	-
เนเธอร์แลนด์	๐.๐๕	-
นิวซีแลนด์	๐.๐๘	กำหนดที่ ๐.๐๓ g% สำหรับผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี
นอร์เวย์	๐.๐๕	-
Palau	๐.๑๐	-
โปแลนด์	๐.๐๓	-
โปรตุเกส	๐.๐๕	-
สาธารณรัฐมัลโดวา	๐.๐๓	-
โรมาเนีย	๐.๐	-
รัสเซีย	๐.๑๐	-
สิงคโปร์	๐.๐๘	-
สโลวาเกีย	๐.๐	-
สโลวีเนีย	๐.๐๕	กำหนดที่ ๐.๐ g% สำหรับผู้ขับมืออาชีพ
แอฟริกาใต้	๐.๐๕	-
สเปน	๐.๐๘	กำหนดที่ ๐.๐๕ g% สำหรับผู้ขับพาหนะหนักเกิน ๓,๕๐๐

ประเทศ	BAC LIMIT(g%)	หมายเหตุของการจำกัดการขับ
		กิโลกรัม และ ๐.๐๓ g% สำหรับผู้ขับรถสาธารณะและผู้ขับสินค้าอันตราย
สวาซิแลนด์	๐.๑๕	-
สวีเดน	๐.๐๒	-
สวิตเซอร์แลนด์	๐.๐๘	-
สาธารณรัฐมาเซโดเนีย	๐.๐๕	กำหนดที่ ๐.๐ g% สำหรับผู้ขับขี่อาชีพ
ตุรกี	๐.๐๕	-
เดอริกเมนิสถาน	๐.๐๓	-
ยูเครน	๐.๐	-
สหราชอาณาจักรอังกฤษ	๐.๐๘	-
สหรัฐอเมริกา	๐.๐๘-๐.๑๐	ขึ้นกับรัฐ โดยมี ๑๗ รัฐกำหนด ๐.๐๘ g% ๓๓ รัฐกำหนด ๐.๑๐ g%
ซิมบับเว	๐.๐๘	-
ไทย	๐.๐๕	-

๘. การบำบัดรักษาผู้ป่วยจากแอลกอฮอล์ (Treatment Strategies)

กลยุทธ์การรักษาปัญหาอันเนื่องมาจากสุรามักมุ่งเน้นที่ตัวบุคคลเป็นหลักมากกว่ากลุ่มประชากร แต่ละประเทศมีแนวทางการรักษาหลายรูปแบบตั้งแต่ใช้ความสมัครใจจนถึงการบังคับรักษาในโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลจิตเวช ในคลินิกผู้ป่วยนอก โดยการบูรณาการในงานสาธารณสุขมูลฐานระดับชุมชน การจัดตั้งกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน และรักษาแผนโบราณ เป็นต้น

ประเทศพัฒนาแล้วบางประเทศมีระบบการรักษาผู้ป่วยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นระบบ ซึ่งครอบคลุมปัญหาทั้งหมด แต่มีเพียงไม่กี่ประเทศที่มีระบบการประเมินประสิทธิภาพของวิธีการรักษาในรูปแบบต่าง ๆ และทรัพยากรเพื่อการรักษานั้น ถ้ามีก็มักมีน้อย อาจกล่าวได้ว่าในโลกนี้การเข้าถึงบริการการรักษามีประสิทธิผลและประชาชนพอที่จะจ่ายได้ยังไม่พอเพียงและทั่วถึงในประเทศส่วนใหญ่

การให้การรักษาชวงสั้น (brief intervention) พบว่าได้ผลดีสำหรับคนที่เพิ่งมีปัญหาและเป็นที่ยอมรับว่า หากสามารถกระจายการรักษาให้ทั่วถึงทั้งในคลินิกและในชุมชนแล้ว น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบที่ดีต่อสังคมในภาพรวมของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งยังคงเป็นเรื่องที่เปิดกว้างสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต

บทสรุป

ในประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่มีการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ลดลง ซึ่งตรงกันข้ามกับแนวโน้มที่พบในประเทศกำลังพัฒนาและยุโรปตอนกลางและยุโรปตะวันออก

ผู้ชายมีการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากกว่าผู้หญิง และมีหลักฐานบ่งชี้ให้เห็นถึงผู้ที่มิพพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์จัดกำลังเพิ่มขึ้น

ภาวะของโรคเนื่องมาจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ปรากฏอย่างชัดเจนทั่วโลกและเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงจุดที่ในบางภูมิภาคโดยเฉพาะยุโรปตอนกลางและตะวันออกส่งผลให้เกิดการลดลงของอายุขัยเฉลี่ยของผู้ชายอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

มีหลักฐานที่ชัดเจนที่แสดงว่าอันตรายโดยตรงและโดยอ้อมอันเกิดเนื่องจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่มีต่อประชาชนนับล้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทั้งผู้ตีมและไม่ตีม

ถึงแม้ยังคงต้องการการศึกษาเกี่ยวกับการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์และปัญหาจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากกว่านี้ในหลายประเทศทั่วโลกก็ตาม แต่หลักฐานจากงานวิจัยต่าง ๆ พอเพียงแล้วที่จะยืนยันได้ว่าเครื่องตีมแอลกอฮอล์เป็นภัยร้ายแรงที่คุกคามต่อสุขภาพของประชากรโลก

หากมองในด้านอุปทาน ขณะที่มีการผลิตเครื่องตีมแอลกอฮอล์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อการบริโภคภายในชุมชนมีอยู่ทั่วไป แต่การผลิตเพื่อส่งออกจำกัดอยู่เฉพาะในประเทศพัฒนาแล้วไม่กี่ประเทศ โดยเฉพาะเบียร์และสุรากลั่นตกอยู่ในมือของบริษัทใหญ่เพียงไม่กี่บริษัท บริษัทยักษ์ใหญ่เหล่านี้ซึ่งบประมาณเพื่อการตลาดจำนวนมากเพื่อกระตุ้นการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อครอบครองและส่วนแบ่งของตลาดและขยายตลาดออกไปทั่วโลกอย่างไม่หยุดยั้งในตลาดที่เปิดใหม่ เครื่องตีมแอลกอฮอล์ถูกรอปรงำให้มองว่าเป็นเครื่องมือสร้างรายได้ในขณะที่มองข้ามผลเสียและปัญหาที่เกิดขึ้น

ถึงแม้ว่าหลายประเทศจะมีนโยบายเพื่อป้องกันและลดปัญหาจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ก็ตาม แต่นโยบายและเทคโนโลยีทางสาธารณสุขเพื่อลดความต้องการบริโภคนั้นพบมากเฉพาะในประเทศพัฒนาแล้วเป็นส่วนใหญ่ ส่วนประเทศกำลังพัฒนานโยบายและเทคโนโลยีเหล่านี้เป็นที่น่าเกรงว่าจะถูกผลักดันให้ตกไป ภายใต้แรงกดดันของกระแสระบบการค้าเสรี

เพื่อให้มีการปฏิบัติยึดตามมติข้อตกลงจากสมัชชาสาธารณสุข องค์การอนามัยโลก พยายามกระตุ้นและสนับสนุนแก่ประเทศต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบเฝ้าระวังพฤติกรรมและปัญหาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์และในเร็ว ๆ นี้คาดว่าองค์การอนามัยโลกจะเผยแพร่วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้ทั่วโลกใช้เป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนจัดระบบเฝ้าระวังให้เป็นแนวทางเดียวกันเพื่อให้สามารถใช้เปรียบเทียบระหว่างประเทศและรายงานสถานะในเรื่องนี้ได้

ประเทศสมาชิกขององค์การอนามัยโลกจำเป็นต้องมีแผนงานเพื่อป้องกันปัญหาเนื่องจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมของแต่ละประเทศด้วยและแต่ละประเทศจำเป็นต้องพัฒนาแผนของตนเองซึ่งมียุทธศาสตร์เฉพาะที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของตน

หลายประเทศที่มีระบบกลยุทธ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นผลจากความพยายามแก้ปัญหาดังกล่าว

ดังนั้นความพยายามและความตั้งใจจริงในการวางและปฏิบัติตามมาตรการที่วางไว้ในด้านการให้การศึกษา การรักษา และกฎข้อบังคับต่าง ๆ จะช่วยลดและหลีกเลี่ยงปัญหาโรคมะเร็งทุกประเภท และความตายอันเนื่องมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างแน่นอน

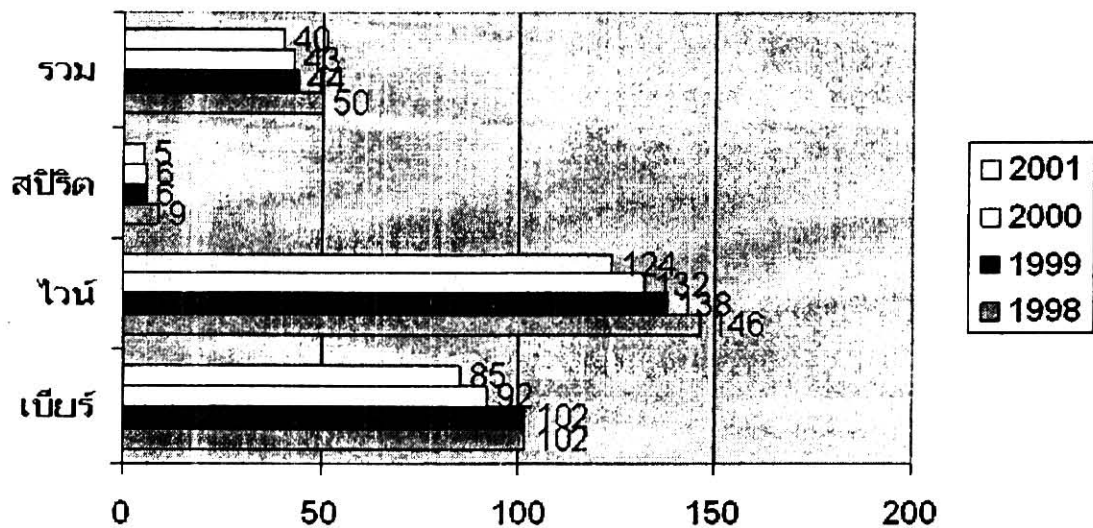
สถิติแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ข้อมูลการจัดอันดับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ศูนย์วิจัย
ปัญหาสุรา (ศวส.) 5 มิ.ย. 49

6 มิ.ย. 2549

ตาราง 1 อันดับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยในช่วงปี ค.ศ. 1998-2001

ปี	อันดับโลก			
	รวม (Total)	เบียร์ (Beer)	ไวน์ (Wine)	เหล้า (spirits)
2001	40	85	124	5
2000	43	92	132	6
1999	44	102	138	6
1998	50	102	146	9

ที่มา: http://www3.who.int/whosis/alcohol/alcohol_apc_data_process.cfm?path=whosis,topics,alcohol,alcohol_apc,alcohol_apc_data&language=english

ที่มา : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) update 08 - 06 - 49

สรุปภาพรวมและสังเคราะห์

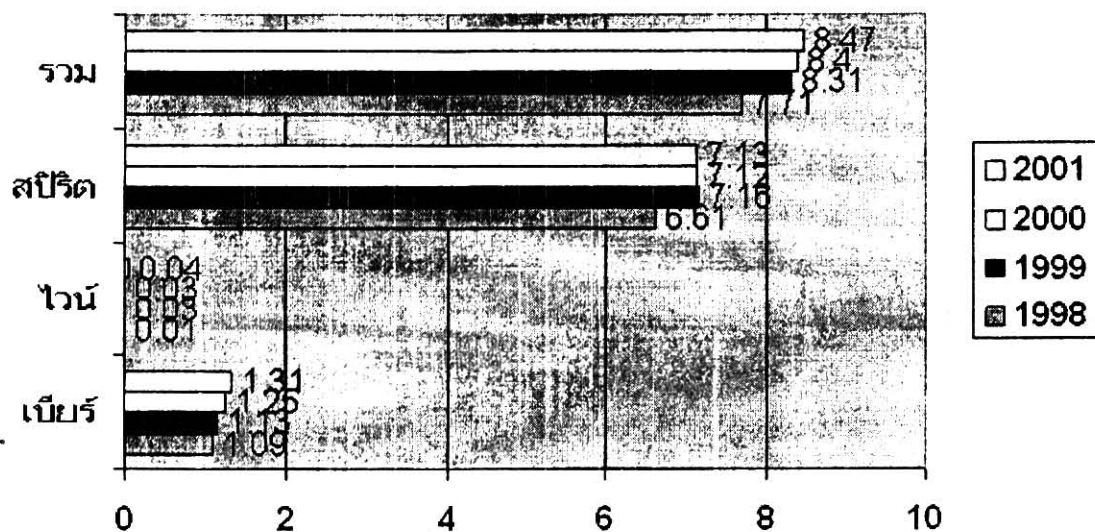
ในปี ค.ศ. 2001 ประเทศไทยมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมทุกประเภทอยู่ในอันดับที่ 40 ของโลก โดยมีปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 8.47 ลิตร/คน/ปี แต่ถ้าวัดแยกประเภทพบว่า (1) คนไทยบริโภคเบียร์ (Beer) เป็นอันดับที่ 85 ของโลก โดยมีปริมาณการบริโภคเท่ากับ 1.31 ลิตร/คน/ปี (2) คนไทยมีการบริโภคไวน์ (Wine) เป็นอันดับที่ 124 ของโลก โดยมีปริมาณการบริโภคเท่ากับ 0.04 ลิตร/คน/ปี และ (3) คนไทยบริโภคเหล้า (Spirits) เป็นอันดับที่ 5 ของโลก โดยมีปริมาณการบริโภคเท่ากับ 7.13 ลิตร/คน/ปี

แนวโน้มการบริโภค จากตาราง ข้อมูลการจัดอันดับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยตั้งแต่ปี 1998 ถึง 2001 พบว่า ระยะเวลา 4 ปี คนไทยมีอัตราการบริโภคที่เพิ่มสูงมากขึ้น คืออันดับที่ 50 ในปี 1998 อันดับที่ 44 ในปี 1999 อันดับที่ 43 ในปี 2000 และอันดับที่ 40 ในปี 2001

ประเภทของการบริโภคเบียร์ ไวน์และเหล้า มีลำดับที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีข้อที่น่าสังเกตว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงจะเกิดกับไวน์ โดยในปี 2000 จากอันดับที่ 132 มาเป็นอันดับที่ 124 และเบียร์ โดยในปี 2000 จากอันดับที่ 92 มาเป็นอันดับที่ 85 ในปี 2001

ตาราง 2 ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยช่วงปี ค.ศ. 1998-2001

ปี	อันดับโลก			
	รวม (Total)	เบียร์ (Beer)	ไวน์ (Wine)	เหล้า (spirits)
2001	8.47	1.31	0.04	7.13
2000	8.40	1.25	0.03	7.12
1999	8.31	1.13	0.03	7.16
1998	7.71	1.09	0.01	6.61

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมทุกประเภทในปี 1998 มีจำนวน 7.71 ลิตร/คน/ปี การบริโภคเพิ่มขึ้นเป็น 8.31 ลิตร/คน/ปี ในปี 1999 เพิ่มขึ้นเป็น 8.4 ลิตร/คน/ปี ในปี 2000 และเพิ่มเป็น 8.47 ลิตร/คน/ปี ในปี 2001

การบริโภคเบียร์ มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ 1.09 ลิตร/คน/ปี ในปี 1998 บริโภค 1.13 ลิตร/คน/ปี ในปี 1999 บริโภค 1.25 ลิตร/คน/ปี ในปี 2000 และบริโภค 1.31 ลิตร/คนต่อ/ปี ในปี 2001

การบริโภคไวน์มีการเพิ่มขึ้น จาก 0.01 ลิตร/คน/ปี ในปี 1998 และคงที่ เป็น 0.03 ลิตร/คน/ปี ในปี 1999 ถึงปี 2000 และเพิ่มเป็น 0.04 ลิตร/คน/ปี ในปี 2001

การบริโภคเหล้ามีการเพิ่มขึ้นในปี 1998 จาก 6.61 ลิตร/คน/ปี มาเป็น 7.16 ลิตร/คน/ปี ในปี 1999 แต่มีการบริโภคลดลงเป็น 7.12 ลิตร/คน/ปี ในปี 2000 และเพิ่มขึ้นเป็น 7.13 ลิตร/คน/ปี ในปี 2001

หมายเหตุ

การกล่าวอ้างข้อมูลว่าประเทศไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันดับ 5 ของโลก จากข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศต่างๆทั่วโลกในปี 2001 ของฐานข้อมูลแอลกอฮอล์ของ WHO ที่ผ่านมาเป็นข้อมูลจริงจากฐานข้อมูล WHO ที่จัดทำขึ้นก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงในปี 2548

ในปี 2548 WHO มีการเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลแอลกอฮอล์ย้อนหลังทั้งหมด โดยอ้างว่าเกิดจากการทบทวนการคำนวณให้ถูกต้องยิ่งขึ้น และบอกว่าการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อย

ข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศต่างๆทั่วโลกในปี 2001 หลังจากการเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลแอลกอฮอล์ของ WHO ในปี 2548 พบว่า ประเทศไทยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทรวมกัน 8.47 ลิตร/คน/ปี มากเป็นอันดับที่ 40 ของโลก โดยที่ดื่มสุรากลั่น (Spirit) 7.13 ลิตร/คน/ปี มากเป็นอันดับ 5 ของโลก, ดื่มเบียร์ 1.31 ลิตร/คน/ปี มากเป็นอันดับที่ 85 ของโลก, และดื่มไวน์ 0.04 ลิตร/คน/ปี มากเป็นอันดับที่ 124 ของโลก

ประเด็นอภิปราย คือ

อันดับโลกของไทยยังสูงอยู่ แม้จะอยู่ในอันดับที่ 40 ก็ตาม, และที่สำคัญอันดับโลกของประเทศไทยก็ขึ้นมาโดยตลอด จากอันดับที่ 50 ในปี 1998 มาเป็นอันดับที่ 44, 43 และ 40 ในปี 1999, 2000 และ 2001 ตามลำดับ, ซึ่งหมายถึงว่าหากไม่มีการดำเนินการใดๆ อันดับโลกของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยคงจะอยู่ในอันดับที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งย่อมหมายถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มากขึ้นเรื่อยๆของไทย

ไทยดื่มมากติดอันดับโลกถึงอันดับที่ 40 เพราะมีการดื่มสุรากลั่นมากเป็นอันดับของโลก, สุรากลั่นในที่นี้หมายถึงรวมถึงเหล้าขาวด้วย ซึ่งเป็นเหล้าที่เสียภาษีเพียง 70 บาท/ลิตร แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ขณะที่เหล้ากลั่นชนิดอื่นๆถูกเก็บภาษีเต็มเพดานแล้วที่ 400 บาท/ลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ซึ่งทำให้ราคาขายสูงขึ้น ยอดจำหน่ายลดลง, ดังนั้นเหล้าขาวจึงยังคงเป็นเหล้ามาได้ในราคาถูก. หมายเหตุ - เหล้าขาวเป็นเหล้าที่ชาวชนบทยากจนติดสูงสุด. การทำให้ราคาเหล้าขาวสูงขึ้น โดยการขึ้นภาษี ถือเป็นการแก้ปัญหากลุ่มที่ติดสุราสูงสุด

เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่คนไทยดื่มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก 1.09 เป็น 1.13, 1.25 และ 1.31 ลิตร/คน/ปี ทำให้อันดับโลกของการดื่มเบียร์เพิ่มจากอันดับที่ 102 เป็น 102, 92 และ 85 และยังทำให้อันดับรวมการดื่มทุกประเภทเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 50 เป็น 44, 43, และ 40 ในปี 1998, 1999, 2000 และ 2001 ตามลำดับ, เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกประเภทหนึ่งที่ยังขึ้นไม่เต็มเพดานเหมือนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอื่นที่ขึ้นภาษีไปเมื่อปลายปี 2548 ที่ผ่านมา, ทั้งนี้เบียร์สามารถขึ้นอัตราภาษีตามมูลค่าจาก 55% เป็น 60%, หมายเหตุ - เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เยาวชนใช้เป็นเส้นทางสู่การดื่ม ดังนั้นการทำให้เบียร์มีราคาสูงขึ้น โดยการขึ้นภาษี ถือเป็นการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ที่มีประสิทธิภาพ.

ทำไมต้องควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยสิ้นเชิง

สถานการณ์และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวมมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติครั้งล่าสุดปี 2546 คนไทยอายุ 11 ปีขึ้นไปที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีจำนวน 18.61 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 29.13 ของประชากรทั้งหมด 63.88 ล้านคน มีปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์เฉพาะที่ผลิตเองภายในประเทศรวมทั้งหมดประมาณ 3,691 ล้านลิตร คิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า 1.5 แสนล้านบาท ในท้องตลาด

อัตราการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์เฉลี่ย 58.0 ลิตรต่อคนต่อปีในปี 2546 เพิ่มจากปี 2532 ที่อัตราการดื่มเฉลี่ย 20.2 ลิตรต่อปีเกือบ 3 เท่าตัว, เฉพาะอัตราการบริโภคเบียร์ต่อหัวต่อปีเพิ่มขึ้นในปี 2546 เทียบกับปี 2532 มากกว่า 8 เท่าตัว จากอัตราเฉลี่ย 4.4 ลิตรต่อคนในปี 2532 เพิ่มขึ้นเป็น 39.4 ลิตรต่อคนในปี 2546 ในช่วงเวลาเพียง 7 ปี (2539 – 2546) กลุ่มผู้หญิง 15 – 19 ปี เป็นกลุ่มที่น่าจับตามากที่สุด เนื่องจากการเพิ่มจำนวนขึ้นเกือบ 6 เท่า จากร้อยละ 1.0 เป็นร้อยละ 5.6 และดื่มเป็นประจำ (ดื่ม 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ถึงดื่มทุกวัน) ถึงร้อยละ 14.1 วัยรุ่นเพศชายวัย 11 – 19 ปี ที่บริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์มีจำนวนประมาณ 1.06 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 21.23 ของประชากรในกลุ่มอายุนี้นี้

มีข้อมูลระบุว่าเด็กที่เริ่มดื่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนอายุ 13 ปี มีโอกาสติดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปจนโต ในทางตรงข้ามหากเริ่มดื่มในวัย 21 ปีขึ้นไป ความเสี่ยงในการเกิดปัญหาจากการดื่มในลักษณะต่าง ๆ จะลดลงถึงร้อยละ 70 ดังนั้นสถานการณ์ขณะนี้จึงนับว่าน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง จากข้อมูลของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับจังหวัด สำนักกระบวนวิชา กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 14 โรงพยาบาล ในปี พ.ศ. 2541 พบว่าจำนวนผู้บาดเจ็บที่ถูกทำร้ายทั้งหมด 15,714 ราย มีการเสพยาเป็นปัจจัยร่วมถึงร้อยละ 45.0

ตัวอย่างที่ชัดเจนอาจเห็นได้จากรายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงวันหยุดปีใหม่ 2547 ของสำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค พบว่าร้อยละ 72.7 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากยานพาหนะทุกประเภทจำนวน 1,405 คน ดื่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเกิดเหตุ และที่น่าเศร้าคือ ผู้บาดเจ็บรุนแรงที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ดื่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเกิดเหตุสูงถึงร้อยละ 44.2 มากกว่าปี 2546 ซึ่งมีร้อยละ 19.2

จากสถิติคดีจราจรทางบกในพื้นที่ทั่วราชอาณาจักรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าจำนวนคดีอุบัติเหตุที่มีสาเหตุจากการดื่มสุราเพิ่มขึ้นอย่างมากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปี พ.ศ. 2547 โดยเพิ่มขึ้นคิดเป็น 5 เท่าในเวลา 4 ปี จากจำนวน 1,811 คดีในปี 2543 เป็น 9,279 คดีในปี 2547

รศ.นพ.รณชัย คงสกนธ์ ศึกษาเปรียบเทียบครอบครัวที่มีความรุนแรง 100 ครอบครัวกับครอบครัวที่ไม่ใช้ความรุนแรง 100 ครอบครัว จาก 7 ชุมชนรอบโรงพยาบาลราชวิถี พบว่าครอบครัวที่ใช้สุรามีโอกาสเกิดความรุนแรงในครอบครัวเป็น 3.84 เท่า เมื่อเทียบกับครอบครัวที่ไม่ใช้สุรา ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลคดีอาญาศาลจังหวัดลพบุรีซึ่งมีสาเหตุมาจากการดื่มสุรา เกี่ยวข้องเมื่อเทียบเป็นความชุกจำเพาะตามประเภทฐานความผิด พบดังนี้

- ความผิดทำให้เสียทรัพย์ร้อยละ 59.1
- ความผิดเกี่ยวกับเพศร้อยละ 34.8
- ความผิดต่อร่างกายร้อยละ 20.8
- ความผิดฐานนุกรูกร้อยละ 16.1
- ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราร้อยละ 10.5

เพราะเหตุใดจึงต้องใช้วิธีการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

การโฆษณาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มุ่งเป้าสู่เยาวชน การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมยอมรับการดื่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่กำลังพัฒนา การมีวิจารณ์ญาติที่ดีและการมีบุคลิกภาพที่มั่นคงจึงเป็นวันที่อ่อนไหวที่จำทำคดี การโฆษณาชวนเชื่อของธุรกิจสุราจนทำให้เกิดการดื่มเกินความพอดี และเกิดผลกระทบตามมามากมาย

การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มุ่งเป้าไปที่กลุ่มเยาวชนเพื่อการขยายตลาด เพิ่ม **ถูกคำรายใหม่** Jean Kilbourne (1999) (อ้างใน Alcohol Healthwatch, 2003) นักวิเคราะห์อุตสาหกรรมการโฆษณาชั้นนำของสหรัฐอเมริกากล่าวไว้ว่าการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทุกชนิดมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ การกระตุ้นให้เกิดลูกค้าใหม่ การทำให้ลูกค้าเก่าใช้สินค้าหรือบริการมากขึ้น และช่วยให้ลูกค้าที่ยังลังเลสามารถตัดสินใจเลือกสินค้าหรือบริการที่กำลังแข่งขันกันอยู่ได้ และแท้ที่จริงแล้วแม้อุตสาหกรรมสุราจะอ้างว่าการโฆษณานั้นเพียงเพื่อส่งเสริมการดื่มปานกลางแต่จริง ๆ แล้วกำไรของอุตสาหกรรมสุราก็มาจากพวกที่ดื่มมากนั่นเอง

การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเลือกสื่อที่เยาวชนสนใจ มีหลักฐานแสดงว่าวัยรุ่นเป็นกลุ่มเป้าหมายของการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น งานวิจัยชิ้นหนึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Center for Media Education ศึกษาการโฆษณาในนิตยสารในช่วงปี 2001 ซึ่งมีมูลค่า 320 ล้านดอลลาร์สหรัฐพบว่าเยาวชนอายุ 12 – 20 ปี เห็นโฆษณาเบียร์และโฆษณาสุรากลั่นมากกว่าผู้ใหญ่ เท่ากับ 45% และ 27% ตามลำดับ และงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งของ O'Hara (2001) พบว่าพ่อแม่จะไม่เห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนิตยสาร แต่เยาวชนจะเห็นเพราะว่าอุตสาหกรรมสุราตั้งใจที่จะโฆษณาในนิตยสารที่เยาวชนอ่านโดยตรง ดังงานวิจัยของอาจารย์คณีนพวิบูลย์ ที่พบว่ากิจกรรมการอุปถัมภ์รายการและกิจกรรมของรายการวิทยุของ 100 Pipers นั้นถือว่าเป็น Main Sponsorship ของรายการวิทยุ 104.5 Fat Radio ที่มีกลุ่มผู้ฟังวัยรุ่นอย่างชัดเจน ผสานกับ Entertainment Marketing (Music) ในกลุ่มผู้ฟังเพลงลักษณะเฉพาะ ถือเป็น Marketing Segmentation กับกลุ่มอ้างอิงของวัยรุ่นที่มีเอกลักษณ์ชัดเจนมาก

การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการให้ทุนอุปถัมภ์มีผลต่อการสร้างค่านิยมยอมรับการดื่ม ผลกระทบของการโฆษณาสุราและการให้ทุนอุปถัมภ์ต่อการสร้างค่านิยมยอมรับการดื่มสุรา วัยรุ่นโดยพัฒนาการแล้วเป็นวัยที่ร่างกายกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว หากมองด้านจิตใจเป็นวันที่กำลังบ่มเพาะบุคลิกภาพ ด้านพฤติกรรมก็มีแนวโน้มเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายต่าง ๆ จึงทำให้วัยรุ่นเป็นวัยที่อ่อนไหวต่อการโฆษณา การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงมักเชื่อมโยงกลุ่มวัยรุ่นให้เข้าใจผิดไปว่าค่านิยมที่เยาวชนชื่นชอบต่าง ๆ จะได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การโฆษณาทำให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดาในสังคม การได้รับการสื่อสารซ้ำ ๆ หลายหนในลักษณะด้านเดียวเชิงบวก เน้นความสนุกสนานเสน่ห์ทางเพศ ความหรรหามีระดับ และไม่มีโทษภัย มีผลต่อเจตคติและแนวโน้มนำไปสู่การดื่มจัดและมีผลอย่างมากในเด็กและเยาวชนที่ส่วนใหญ่นิยมชมชอบโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้ว่าอายุยังไม่ถึงวัยที่จะซื้อและดื่มได้ตามกฎหมายก็ตาม การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านสื่อที่มีอิทธิพลสูง เช่น โทรทัศน์ ทำให้สังคมให้การยอมรับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่งผลให้ยอมรับมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อย (WHO 1994; อ้างใน Alcohol Healthwatch 2003)

การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลทำให้เยาวชนดื่มมากขึ้น และเกิดอันตรายจากการดื่ม cooke และคณะทำการวิจัยสำรวจผลกระทบของการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อวัยรุ่นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทำรายงานสรุปในปี 2002 ระบุว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการสัมผัสโฆษณาหรือความตระหนักรู้ถึงการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับความเชื่อและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น แม้ความสัมพันธ์นี้จะไม่มากแต่มีความชัดเจน (มีนัยสำคัญ)

ประเทศนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีสถิติเรื่องเยาวชนแหย่ที่สุดในกลุ่มประเทศ OECD ได้แก่ ปัญหาการฆ่าตัวตาย การใช้สารเสพติด การตั้งครรภ์และการเกิดอุบัติเหตุจากยานยนต์ในวัยรุ่น และปัญหาเหล่านี้ล้วนมีสุราเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างชัดเจน การศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์ชิ้นหนึ่งพบว่า กลุ่มเยาวชนอายุ 10 – 17 ปี ที่ชอบโฆษณาสุรารายงานว่าดื่มสัปดาห์ละครั้งก่อนอายุ 20 ปี มากกว่ากลุ่มที่ไม่ชอบโฆษณาสุราและกลุ่มเยาวชนอายุ 14 – 17 ปี ที่ชอบการโฆษณาสุราที่สุด จะเป็นกลุ่มที่ดื่มหนักที่สุด และงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งซึ่งเป็นการศึกษาระยะยาวในประเทศนิวซีแลนด์ พบว่าผู้ชายที่ระลึกความทรงจำถึงการโฆษณาสุราได้ขณะอายุ 13 ปี เมื่ออายุ 18 ปี จะดื่มสุรามากกว่ากลุ่มผู้ชายที่ระลึกความทรงจำเกี่ยวกับโฆษณาไม่ได้ และครึ่งหนึ่งของเยาวชนอายุ 10 – 13 ปี บอกว่าพวกเขารู้จักการดื่มสุราจากการดูโฆษณาสุรา และเชื่อมโยงว่าการโฆษณาทำให้เกิดความรู้สึกว่าการดื่มสุราทำให้ชีวิตสนุกและตื่นเต้นขึ้น

นพ.ยงยุทธ ขจรธรรม และคณะได้ทบทวนงานวิจัยหลายชิ้น พบว่าในประเทศอังกฤษค่าใช้จ่ายในการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างปี ค.ศ. 1992 – 2000 สัมพันธ์อย่างชัดเจนกับปริมาณการดื่มต่อสัปดาห์ของเยาวชนอายุ 11 – 15 ปี ในประเทศสหรัฐอเมริกา การโฆษณาที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสุราของเยาวชนและคนวัยหนุ่มสาว นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการโฆษณาสุรามีความสัมพันธ์กับอัตราการตายจากอุบัติเหตุจราจรอย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่าผลงานวิจัยในประเทศไทยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่า “โฆษณา” เป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่ชักนำเยาวชนให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพบว่าสื่อที่มีอิทธิพลอย่างสูงในการสร้างอิทธิพลให้เยาวชนดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ โทรทัศน์ และภาพยนตร์

การควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายมีประโยชน์อย่างไร

กลุ่มประเทศยุโรปให้ความสำคัญกับการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อปกป้องเด็กและวัยรุ่น กฎบัตรยุโรปกรณีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปี ค.ศ. 1995 หลักการข้อ 3 ระบุว่า เด็กและวัยรุ่นทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเติบโตในสิ่งแวดล้อมที่ป้องกันพวกเขาจากผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และถ้าเป็นไปได้จริง ๆ ควรได้รับการปกป้องจากการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตัวอย่างประเทศที่มีการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รายงาน Global Status Report : Alcohol Policy ปี 2004 ขององค์การอนามัยโลก ระบุชื่อประเทศที่มีการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยสิ้นเชิง ดังนี้ Algeria, Egypt, Eritrea, Jordan, Islamic Republic of Iran, Equatorial Guinea, some parts of India and Nigeria, Iceland, และ Norway

นพ.ยงยุทธ ขจรธรรม และคณะอ้างถึงรายงานเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาของ Tremblay VJ. And Okuyame K. ในปี 2001 ระบุว่าประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกว่า 37 ประเทศที่มีมาตรการจำกัดหรือห้ามการโฆษณาไม่มากนัก้อย

แม้ผลของการควบคุมการโฆษณาที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังไม่ได้ข้อสรุปที่แน่นอน แต่ก็มีความหลักฐานหลายชิ้นที่ชี้ให้เห็นผลสัมฤทธิ์ต่อการลดการบริโภค มีการศึกษาจำนวนหนึ่งที่พยายามศึกษาผลกระทบของการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การศึกษาเหล่านี้ซับซ้อนและแท้จริงแล้วมักดำเนินการศึกษาไม่สมบูรณ์ เพราะไม่สามารถดึงความร่วมมือของสื่อได้ หรือแม้กระทั่งถูกเมินเฉยโดยอ้างว่าต้องไปทำการโฆษณาให้สินค้าอื่นและเป็นการยากที่จะควบคุมการโฆษณาอย่างสมบูรณ์แบบจากต่างประเทศ ผลการศึกษาในลักษณะนี้จึงยังไม่เป็นข้อสรุป แต่อย่างไรก็ตามในปี 1991 มีรายงานการศึกษาชิ้นใหญ่ชิ้นหนึ่งเกี่ยวกับการควบคุมโฆษณาในหลายประเทศในกลุ่ม OECD ในช่วงทศวรรษที่ 1970 ของ Saffer พบว่า**กลุ่มประเทศที่มีการห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการบริโภคปริมาณน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีการห้ามหรือจำกัดการโฆษณาถึงร้อยละ 16 และที่สำคัญ คือ อัตราการตายจากอุบัติเหตุจากรถในกลุ่มประเทศที่มีการห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำกว่าถึงร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับประเทศที่ไม่มีการห้ามหรือจำกัดการโฆษณา**

รายงานการศึกษาของ Saffer H. and Dave D. ในปี 1997 ระบุว่า การห้ามการโฆษณาโดยสิ้นเชิงจะส่งผลให้การบริโภคต่อสัปดาห์ของเยาวชนลดลงจากร้อยละ 25 เหลือร้อยละ 221 และการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ (Binge Drinking) ลดลงจากร้อยละ 12 เหลือร้อยละ 7

ถึงเวลาต้องควบคุมการโฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฉันทัดใจแล้ว

อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุ่มเทงบประมาณโฆษณาไม่เครพกติกาฝ่าฝืน และแอบแฝงการโฆษณาตลอดเวลาส่งผลให้ประชาชนและเยาวชนเห็นโฆษณามาก การโฆษณาสุราในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโฆษณابیเยอร์ซึ่งสอดคล้องกับยอดขายและการดื่มเบียร์ที่เพิ่มมากขึ้นของคนไทยอย่างต่อเนื่อง

มูลค่าโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยในช่วงปี 2542 – 2545 เฉลี่ยสูงว่าสองพันล้านต่อปี โดยในปี 2542 มีมูลค่า 1,891.7 ล้านบาท ปี 2543 มีมูลค่า 2,751.6 ล้านบาท ปี 2544 มีมูลค่า 2,191.6 ล้านบาท ปี 2545 มีมูลค่า 2,360.4 ล้านบาท และเมื่อวิเคราะห์งบประมาณการโฆษณาแยกตามประเภทสุรา พบว่าเบียร์มีการใช้งบประมาณสูงที่สุด รองลงมาคือวิสกี้ และบรันดี เฉพาะเบียร์มีค่าโฆษณาระหว่าง 1,339.0 – 1,849.9 ล้านบาทต่อปี ในช่วง ปี 2543 – 2545 การทุ่มโฆษณาเบียร์ดังกล่าวสอดคล้องกับยอดขายและการดื่มเบียร์ที่เพิ่มมากขึ้นของคนไทยอย่างต่อเนื่อง (เฉพาะอัตราการบริโภคเบียร์ต่อหัวต่อปีเพิ่มขึ้นในปี 2546 เทียบกับปี 2532 มากกว่า 8 เท่าตัว จากอัตราเฉลี่ย 4.4 ลิตรต่อคนในปี 2532 เพิ่มขึ้นเป็น 39.4 ลิตรต่อคนในปี 2546

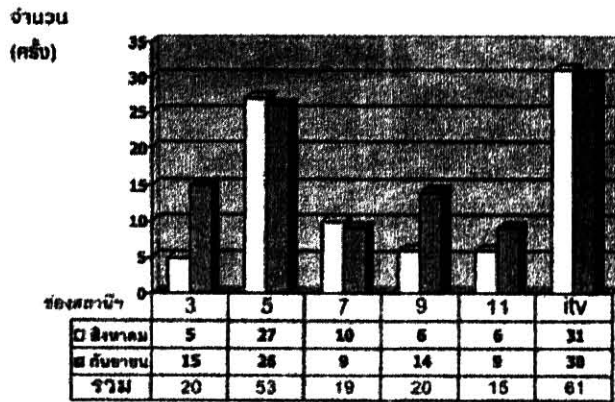
มาตรการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

มาตรการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยที่ได้กำหนดให้มีแล้ว คือ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 29 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรการและแผนงาน / โครงการที่ต้องเร่งดำเนินการระยะสั้น ดังนี้

กำหนดให้ห้ามเผยแพร่สปอตโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เครื่องดื่มทุกชนิดที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือสปอตโฆษณาของบริษัทผู้ผลิต ห้ามการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบรวมทั้งการแสดงเครื่องหมายการค้าชื่อผลิตภัณฑ์ ชื่อบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนการกล่าวถึงผู้สนับสนุนรายการและห้ามแพร่ภาพโฆษณาในรายการที่มีการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาภายในประเทศทางวิทยุและโทรทัศน์ในช่วงเวลา 05.00 – 22.00 น. ยกเว้นภาพเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ หรือชื่อผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ซึ่งติดมากับการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาอาชีพภายในประเทศ และการแพร่ภาพรายการกีฬาและการถ่ายทอดสดกีฬาจากต่างประเทศอยู่แล้ว และให้โฆษณาได้เฉพาะภาพลักษณ์ของบริษัทหรือกิจการ (Corporate image) เท่านั้น โดยห้ามการโฆษณาในลักษณะชักชวนให้บริโภค หรืออวดอ้างสรรพคุณของผลิตภัณฑ์โดยเด็ดขาด ในช่วงเวลา 22.00 – 05.00 น. และมาตรการเขตปลอดการโฆษณาในสถานศึกษาและรัศมีโดยรอบ 500 เมตร และให้การโฆษณาป้ายกลางแจ้งต้องระบุค่าเตือน

การละเมิดมติคณะรัฐมนตรี กรณีห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกรูปแบบทางโทรทัศน์และวิทยุระหว่างเวลา 05.00 – 22.00 น. ด้วยการโฆษณาแฝง มีการจงใจฝ่าฝืนการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกรูปแบบทางโทรทัศน์และวิทยุระหว่างเวลา 05.00 – 22.00 น. โดยการโฆษณาแฝงผ่านวิธีการเป็นผู้อุปถัมภ์รายการกีฬาสัมครเล่น รายการข่าว รายการบันเทิง ซึ่งมีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ระหว่างเวลา 05.00 – 22.00 น. และโดยการกำหนดตราสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้คล้ายคลึงกับสินค้าน้ำดื่มเพื่อจะได้โฆษณาตราสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในเวลาที่ถูกห้ามหรือหลบเลี่ยงเงื่อนไขอื่นใดที่ถูกห้ามในการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

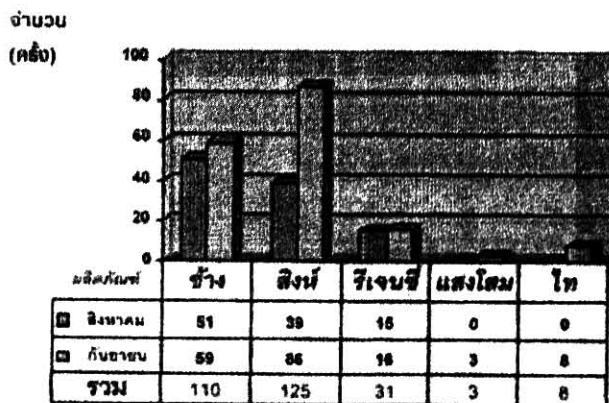
แผนภูมิที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างเวลา 16.00 – 22.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาห้ามโฆษณาเครื่องดื่มฯ ระหว่างเดือนสิงหาคมและกันยายน 2548 ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์

ที่มา : Media Monitor

จากแผนภูมิที่ 1 จะเห็นว่า สถานีที่มีภาพโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกมาระหว่างเวลา 16.00 – 22.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาห้ามโฆษณาเรียงตามลำดับ ดังนี้ สถานี iTV มากที่สุด คือ มีโฆษณาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนวันในสองเดือน ตามมาด้วยช่อง 5 มีการโฆษณาออกอากาศ 53 วันจาก 61 วันในสองเดือน คิดเป็นร้อยละ 87 ของจำนวนวันในสองเดือน และช่อง 3, 9, 7 และ 11 ช่องละ 20, 20, 19 และ 15 วัน คิดเป็นร้อยละ 33, 33, 32, และ 25 ของจำนวนวันในสองเดือน ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนโฆษณาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างเวลา 16.00 – 22.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาห้ามโฆษณาเครื่องดื่มฯ ระหว่างเดือนสิงหาคมและกันยายน 2548 ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์

ที่มา : Media Monitor

จากแผนภูมิที่ 2 สำหรับจำนวนครั้งในการโฆษณา แบ่งตามจำนวนผลิตภัณฑ์ ระหว่างเวลา 16.00 – 22.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาห้ามโฆษณาเครื่องดื่มฯ พบว่าผลิตภัณฑ์สิ่งที่มีการโฆษณาสูงสุดรวมได้ 125 ครั้งในสองเดือน ตามด้วยผลิตภัณฑ์ข้าง 110 ครั้ง และรีเจนซี่ 31 ครั้งในสองเดือน เมื่อดูภาพรวมการโฆษณาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดคิดเป็น 105 ครั้ง หรือ 3.4 ครั้งต่อวันในเดือนสิงหาคม และ 172 ครั้ง หรือ 5.7 ครั้งต่อวันในเดือนกันยายน คิดเป็นจำนวนครั้งต่อวันเพิ่มขึ้นร้อยละ 69

การห้ามการโฆษณาเพียงบางส่วนแทนการห้ามการโฆษณาโดยสิ้นเชิง มักไม่ได้ผลเต็มที่

การจำกัดการโฆษณาแยกตามประเภทเครื่องดื่มแทนการห้ามโฆษณาโดยสิ้นเชิง มักไม่ได้ผลเต็มที่ทั้งนี้เนื่องจากผลทดแทน (Substitution Effect) โดยการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอื่นแทน

งบโฆษณาที่มาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในภาพรวมเพิ่มขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี 2544 ถึง 2546 จาก 2,199 เป็น 2,362 และ 2,501 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 7% ต่อปี ส่วนปี 2547 งบโฆษณาในภาพรวม 2,235 ล้านบาท ลดลง 265.8 ล้านบาท คิดเป็นลดลง 10.6% คาดว่าเป็นผลหลังจากการมีมติ คร.ม. 29 กรกฎาคม 2546 ห้ามการโฆษณาทางวิทยุและโทรทัศน์และห้ามการโฆษณาในสถานศึกษา และในรัศมี 500 เมตรรอบสถานศึกษา และการกำหนดให้การโฆษณาป้ายกลางแจ้งต้องมีค่าเตือน เนื่องจากมีหลักฐานแสดงว่า สื่อชนิดที่ถูกควบคุมมีการใช้งบโฆษณาลดลงจากปี 2546 มาปี 2547 ทั้งสามชนิด ได้แก่ งบโฆษณาทางโทรทัศน์ลดลงจาก 1,727 ล้านบาท เป็น 1,412 ล้านบาท คิดเป็นลดลง 18.2% งบโฆษณาทางวิทยุลดลงจาก 172 ล้านบาท เป็น 87 ล้านบาท คิดเป็นลดลง 49.1% และงบโฆษณากลางแจ้ง (Outdoor) ลดลงจาก 78 ล้านบาท เป็น 62 ล้านบาท คิดเป็นลดลง 20.7% แต่ก็มีผลให้เกิดการโฆษณาทดแทนในสื่อที่ไม่ได้ถูกควบคุม ดังนี้ สื่อโฆษณาเคลื่อนที่ มีงบโฆษณาลงทุนเพิ่มขึ้นจาก 1.7 ในปี 2546 เป็น 12 ล้านบาทในปี 2547 คิดเป็นเพิ่มขึ้น 583% สื่อโฆษณาในห้างร้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจาก 3.3 เป็น 8.4 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้น 148% เป็นที่น่าสังเกตว่าสื่อทั้งสองประเภทนี้คือ สื่อโฆษณา ในสื่อโฆษณาเคลื่อนที่และสื่อโฆษณาในห้างร้านต่าง ๆ อาจเป็นทิศทางใหม่ของการลงทุนโฆษณาของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ได้

มีข้อโต้แย้งบางประการเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มีคำอธิบายทุกข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากในความเป็นจริงเหตุผลในการคัดค้านการควบคุมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีขึ้นเพื่อประโยชน์ของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่านั้น

ข้อโต้แย้งบางประการและคำอธิบายเกี่ยวกับการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เหตุผลในการคัดค้านการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	เหตุผลในการสนับสนุนการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
<ul style="list-style-type: none"> • เป็นสิทธิอันชอบธรรมที่จะโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะเป็นสินค้าถูกกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> • แอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา เป็นสินค้าควบคุม ต้องดำเนินการโดยได้รับอนุญาตซึ่งควรครอบคลุมการควบคุมการโฆษณาด้วย
<ul style="list-style-type: none"> • การให้ความสำคัญกับการควบคุมการโฆษณา ทำให้เกิดการลดความสำคัญของการแก้ไขที่สาเหตุที่แท้จริง ซึ่งคือความรับผิดชอบของเยาวชนเองและบทบาทของครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> • ในความเป็นจริงไม่มีมาตรการใดมาตรการเดียวที่ได้ผลสัมฤทธิ์ ต้องดำเนินการทั้งการพัฒนาศักยภาพด้านอุปสงค์ ได้แก่ เยาวชนและครอบครัว และการควบคุมด้านอุปทาน เช่น การควบคุมจุดจำหน่าย การควบคุมการโฆษณา การใช้มาตรการทางภาษี การควบคุมการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มุ่งเป้าไปที่เยาวชนอายุต่ำกว่าอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ดื่มได้ เป็นต้น • เป็นการไม่ยุติธรรมที่จะให้ครอบครัวสอนลูก หรือให้เยาวชนบอกตนเองว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ผิดอยู่ฝ่ายเดียวขณะที่ข้อมูลที่ได้รับทั่วไปในสังคมทางสื่อทุกชนิดบอกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ดี มีความเป็นลูกผู้ชาย มีความเท่ สามารถสร้างมิตรภาพ ทำให้ชีวิตมีความสุข หรือสะท้อนความหรูหราในระดับ เป็นต้น

เหตุผลในการคัดค้านการควบคุม การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	เหตุผลในการสนับสนุนการควบคุมการโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
<ul style="list-style-type: none"> ● การควบคุมโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำได้ยากและไร้ผล เพราะไม่สามารถควบคุมสื่อใหม่ๆ ได้ เช่น การโฆษณาที่มาจากประเทศอื่น ๆ เช่น โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● อย่างน้อยการควบคุมการโฆษณาในสื่อที่ทำได้ง่าย จะมีผลลดโอกาสการสัมผัสการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งจะเป็นการลดการถูกปลูกฝังทัศนคติเชิงบวกที่เกินจริงลงได้ระดับหนึ่ง ● องค์การอนามัยโลกกำลังเรียกร้องให้มีความร่วมมือระดับนานาชาติที่จะควบคุมสื่อประเภทที่เกินความสามารถที่ประเทศใดประเทศหนึ่งจะควบคุมได้
<ul style="list-style-type: none"> ● เม็ดเงินจากการเป็นสปอนเซอร์ของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลายเป็นสิ่งจำเป็นเสียแล้ว ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมกีฬาและการดำเนินการในชุมชนต่าง ๆ หากไม่มีแหล่งทุนนี้ การดำเนินกิจกรรมกีฬาหรือการดำเนินการในชุมชนอาจเป็นไปได้ในบางกรณี 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเป็นสปอนเซอร์ที่ต่อเนื่องให้กับการดำเนินกิจกรรมกีฬาหรือกิจกรรมในชุมชนจะส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนเกิดความรู้สึกจงรักภักดีต่อยี่ห้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สนับสนุน ซึ่งการเริ่มดื่มที่อายุยังน้อยจะยิ่งส่งผลให้เกิดการดื่มมากและเกิดผลกระทบมากตามมา ● สังคมต้องตระหนักรู้ว่าเป้าหมายของธุรกิจ คือ การทำกำไรสูงสุด การเป็นสปอนเซอร์ของอุตสาหกรรมสุราเพียงเพื่อให้ได้ผลในการโฆษณา หรือทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสินค้าของบริษัทเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถจำหน่ายและทำกำไรได้สูงสุด ● สังคมต้องตระหนักรู้ว่ายิ่งจำหน่ายมาก ยิ่งดื่มมากเท่าใด ต้นทุนที่สังคมและครอบครัวต้องแบกรับยิ่งมากเท่านั้น เช่น ต้นทุนที่ครอบครัวและรัฐต้องดูแลผู้เจ็บป่วยจากการดื่มหรือบาดเจ็บหรือพิการจากการทะเลาะวิวาทหรือเกิดอุบัติเหตุอันเป็นผลจากการดื่มๆ ทั้งที่ดื่มเองและเป็นผลจากความเมาของผู้อื่น ● สิ่งที่ควรค่า คือ การค่อย ๆ ถอยห่างจากการรับทุนสปอนเซอร์เหล่านี้จากอุตสาหกรรมสุราเนื่องจากผลเสียโดยรวมมากกว่าผลได้ และพยายามหาพันธมิตรแหล่งทุนอื่นทดแทน

เหตุผลในการคัดค้านการควบคุม การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	เหตุผลในการสนับสนุนการควบคุมการโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
<ul style="list-style-type: none"> ● การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ขาดการพัฒนาทัศนคติต่อการดื่มแบบผู้ใหญ่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรเกิดขึ้นเพื่อปกป้องเด็กและวัยรุ่น เพราะเป็นวัยที่สมองส่วนวิจาร์ณญาณยังพัฒนาไม่สมบูรณ์ และการควบคุมการโฆษณาฯ ยังเป็นการส่งสัญญาณให้เด็กและวัยรุ่นทราบว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา แต่เป็นสินค้าควบคุม จะทำให้เกิดการพัฒนาทัศนคติแบบผู้ใหญ่ที่ถูกต้องต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดียิ่งขึ้น
<ul style="list-style-type: none"> ● การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือการเป็นสปอนเซอร์จะทำให้เกิดบรรยากาศ “ยิ่งห้ามเหมือนยิ่งยุ” กลายเป็นทำทนายให้วัยรุ่นอยากลองดื่มมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่มีหลักฐานว่าวัยรุ่นจะสามารถควบคุมตนเองในการดื่มได้อย่างพอเหมาะ หากปล่อยให้วัยรุ่นถูกโฆษณาชวนเชื่อให้ดื่ม มีผลการวิจัยมากมายทั่วโลกที่พบว่า การเริ่มดื่มที่อายุน้อยจะยิ่งเกิดผลกระทบมากตามมาทั้งในปัจจุบันและในอนาคต
<ul style="list-style-type: none"> ● สังคมไม่ได้คิดว่าการโฆษณามีผลให้ดื่มมากขึ้น และไม่ได้เห็นด้วยกับการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● จากการสำรวจทัศนคติของประชาชนเพื่อพัฒนานโยบายสาธารณะที่ดี เรื่องมาตรการควบคุมการบริโภคสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สํารวจประชากร 5,000 คน อายุ 17 ปี ขึ้นไป ทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 19-20 พ.ย. 2548 พบว่าประชาชนร้อยละ 61.2 มีความเห็นว่ารัฐบาลควรห้ามการโฆษณาสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างสิ้นเชิง ทั้งนี้รวมทั้งการโฆษณาโดยใช้ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ตามทางด่วนและถนนสายสำคัญด้วย ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 20

เหตุผลในการคัดค้านการควบคุม การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	เหตุผลในการสนับสนุนการควบคุมการโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
<ul style="list-style-type: none"> ● มีการศึกษาบางชิ้นระบุว่า การควบคุมการโฆษณาไม่มีผลต่อการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรวม 	<ul style="list-style-type: none"> ● กลยุทธ์การตลาดของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ได้หวังผลการเพิ่มการบริโภคฯ จากการใช้เพียงกลยุทธ์เดียว แต่ใช้หลายกลยุทธ์พร้อมกันเพื่อเสริมกันและกันเสมอ ได้แก่ กลยุทธ์ด้านราคา กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์การกระจายสินค้า ให้เข้าถึงได้ง่าย และกลยุทธ์ด้านการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย การวัดผลกระทบของมาตรการควบคุมการโฆษณาเพียงมาตรการเดียวต่อการบริโภคโดยรวม ที่เรียกว่า Distal Outcome จึงไม่สมเหตุสมผลเพราะเป็นการวัดผลที่ไกลเกินไป แต่ควรวัดเพียงแค่ผลกระทบต่อ การรับรู้ ความประทับใจต่อโฆษณา และการเกิดทัศนคติที่ดีต่อเครื่องดื่มฯ ที่เห็นในโฆษณา ซึ่งเรียกว่า Proximal Outcome จะเป็นเหตุเป็นผลกว่า ซึ่งพิสูจน์แล้วว่าเกิดผลกระทบจริง ดังนั้นมาตรการควบคุมการโฆษณาจึงมีประโยชน์ในการลดการรับรู้ การเกิด ความประทับใจ และการเกิดทัศนคติที่ดีต่อเครื่องดื่มฯ ● และที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อต้านการควบคุมการโฆษณาโดยสิ้นเชิงอย่างรุนแรง แสดงว่ามาตรการควบคุมการโฆษณาได้ผล
<ul style="list-style-type: none"> ● รัฐฯ ไม่ควรควบคุมการโฆษณาภาพลักษณ์ของบริษัทหรือตราสินค้าเพราะไม่น่าจะส่งผลกระทบต่ออะไรให้เกิดกับผู้โฆษณาได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การโฆษณาภาพลักษณ์ของบริษัทที่ทำให้เกิดความประทับใจในความดีงามของบริษัท เช่น แจกผ้าห่มให้คนยากจน หรือการอนุรักษ์ความเป็นไทย เป็นต้น ในลักษณะซ้ำ ๆ จะทำให้จิตใจผู้รับสารเกิดความประทับใจ ขอมรับ หรือจงรักภักดีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ๆ ได้ ● เช่นเดียวกันกับการที่เรารู้สึกเปรี้ยวปากน้ำลายไหลเมื่อนึกถึงมะขมหรือมะม่วง การโฆษณาภาพลักษณ์ของบริษัทหรือตราสินค้า จะไปกระตุ้นให้เกิดการระลึกถึงความเมามันจากการดื่มได้ ในหมู่ผู้ที่มีประสบการณ์ จดจำและเชื่อมโยงการโฆษณากับการดื่มได้

เหตุผลในการคัดค้านการควบคุม การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	เหตุผลในการสนับสนุนการควบคุมการโฆษณา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
<ul style="list-style-type: none"> ● รัฐฯ ไม่ควรจะควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยสิ้นเชิง ควรจะโฆษณาต่อต้านการดื่ม (Counter Advertising) โดยใช้งบประมาณของรัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยปีละ 2,500 ล้านบาท งบประมาณของรัฐไม่เพียงพอที่จะโฆษณาต่อต้าน หากอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังใช้งบประมาณโฆษณาอยู่
<ul style="list-style-type: none"> ● อุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถควบคุม ● การโฆษณาและการส่งเสริมการขายกันเองได้ (Self Regulation) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาวงการอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์พยายามที่จะสร้างมาตรการควบคุมกันเอง (Self Regulation) แทนการควบคุมโดยรัฐหรือหน่วยงานอิสระประเทศอย่างน้อย 14 ประเทศใช้การควบคุมการโฆษณาสุราขายสมัครใจ โดยคำนึงถึงหลักการโฆษณาที่ดี เช่น อังกฤษ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จจากการศึกษาพบว่ามาตรการดังกล่าวนั้นมักประปราย มีการละเมิดและมักไม่มีประสิทธิผล

ผลร้ายจากแอลกอฮอล์

ดื่มแล้วขับเสี่ยงอุบัติเหตุสูงกว่าปกตินับร้อยเท่า

หน่วยจัดการความรู้เพื่อถนนปลอดภัย คณะแพทยศาสตร์รามาธิบดีชั้นระดับ ความเสี่ยงจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับรถว่าทำให้มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุมากกว่าปกติ โดยอย่างยิ่งมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดเข้มข้นมากเท่าไร ก็ยิ่งเพิ่มโอกาสเกิดอุบัติเหตุสูงขึ้นเท่าตัว

ระดับแอลกอฮอล์ 20 – 40 มก.เปอร์เซ็นต์ (ประมาณไม่เกิน 1 ชั่วโมงหลังการ ดื่มเบียร์ 1 ขวด) จะเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุมากกว่าคนที่ไม่ได้ดื่ม 3 – 5 เท่า

เสี่ยงต่อการเสียชีวิตเพิ่มเป็น 6 – 17 เท่าที่ระดับ 50 – 70 มก.เปอร์เซ็นต์

เสี่ยงต่อการเสียชีวิตเพิ่มขึ้น เป็น 29 – 240 เท่าที่ระดับ 100 – 140 มก.

เปอร์เซ็นต์

และความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเป็นสูงกว่า 300 เท่าที่ระดับเกิน 150 มก.เปอร์เซ็นต์

ผลวิจัยของ ศูนย์วิจัยเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี พบว่าวัยรุ่นที่ได้รับบาดเจ็บจากการขับขี่ ยานพาหนะที่เข้ารับการตรวจในห้องฉุกเฉินอยู่ในภาวะ “เมาแล้วขับ” ร้อยละ 16 และยังพบว่า ในบรรดาผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการเมา กลุ่มวัยรุ่นจะบาดเจ็บรุนแรงมากกว่า ทั้งนี้ การวิจัย ข้างต้นรวบรวมข้อมูลจากห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 4 แห่งในกรุงเทพฯ

มีผลวิจัยที่ชัดเจนที่ชี้ให้เห็นว่าแอลกอฮอล์ทำลายความสามารถในการขับขี่พาหนะ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ทำให้การมองเห็นแคบลง มัวลง เห็นภาพซ้อน ในสภาพเช่นนี้ ผู้ขับขี่จึงรับรู้ ต่อความเคลื่อนไหวรอบตัวได้น้อยลง
- ทำให้การสังเกตรองไปข้างหน้ามัวเลือน เมื่อขับขึ้นจึงอาจแตะเบรกได้ ช้ากว่าปกติ และหักรถหลบหลีกได้ช้ากว่าปกติ
- ทำให้ลำพองใจในลักษณะ “เห็นสิบล้อเป็นรถฮีโร่เห็นรถจักรยานยนต์ได้”

ทำลายครอบครัว

เด็กไทยประมาณ 1 ใน 4 เคยเห็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนเมาของสมาชิกในครอบครัว และส่วนใหญ่มีประสบการณ์นี้ก่อนอายุ 18 ปี ซึ่งสภาพเช่นนี้ก่อผลกระทบต่อเด็กในหลายด้าน ทั้งความกระทบกระเทือนทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ อันเนื่องมาจากฤทธิ์แอลกอฮอล์ รวมทั้งเกิดปัญหาด้านพฤติกรรมเพราะขาดต้นแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต และมีแนวโน้มที่จะถูกลงโทษร่างกายอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเวลาที่พ่อแม่เมานขาดสติ การเผชิญหน้ากับการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างพ่อแม่จากการมีเมมา ทำให้เด็กเกิดความตึงเครียดด้านอารมณ์ หวาดกลัว ตกใจ โดดเดี่ยว ซึมเศร้า ไม่สบายใจ ขณะเดียวกัน พ่อแม่ที่มีอารมณ์ตึงเครียดก็ไม่สามารถตอบสนองด้านอารมณ์ให้กับเด็กได้ นอกจากนี้ กรณีที่หัวหน้าครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม่ยังมีโอกาสดื่มเพิ่มขึ้น หรือมีความกดดันจากปัญหาชีวิตสมรส จนไม่สามารถทำหน้าที่แม่ได้ดี เด็กในครอบครัวที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเกิดโรคซึมเศร้าสูงกว่าในครอบครัวทั่วไป และยังทำให้พัฒนาการเรียนรู้ได้ช้ามีปัญหการเรียนรู้

ทำลายสุขภาพ

สารเคมีและแอลกอฮอล์ในสุรา ส่งผลให้ผู้ดื่มรู้สึกอ่อนล้า ครึ้มอกครึ้มใจ สนุกสนานรื่นเริงได้จริง ทว่าในระยะยาว เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่เพียงบั่นทอนสุขภาพร่างกายให้เสื่อมโทรมลงเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อสติปัญญาและสุขภาพจิตของผู้ดื่มและก่อให้เกิดปัญหาด้านบุคลิกภาพและสังคมในระยะยาวด้วย

ทำลายทุกอวัยวะที่ไหลผ่าน

ช่องปากและลำคอ เกิดอาการระคายเคืองในช่องปากและลำคอ อย่างที่นักดื่มเรียกกันว่า “เหล้าบาดคอ”

ผิวหนังและหลอดเลือด ฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ที่ส่งผลให้เห็นชัดเจนเริ่มได้ตั้งแต่ผิวหนัง หลอดเลือดที่ขยายตัวจากฤทธิ์แอลกอฮอล์ส่งผลให้หน้าแดง ตัวแดง ในทางตรงข้าม ผู้ดื่มบางรายอาจมีอาการเส้นโลหิตหดตัว ทำให้หน้าซีด ซึ่งจัดเป็นอันตรายต่อชีวิตมากกว่า

เซลล์ เมื่อการหมุนเวียนของเลือดเร็วขึ้นไปยังเซลล์ต่างๆ ทั่วร่างกาย เซลล์ทุกเซลล์จะทำงานไวขึ้นกว่าปกติจนเกินความจำเป็นในช่วงระยะสั้น ๆ ทำให้การทำงานของอวัยวะแปรปรวนไปจากปกติในเวลาต่อไ้ และก่การทำงานของเซลล์ให้ทำงานน้อยลงและทำลายเซลล์ไปในที่สุด

สมอง แอลกอฮอล์มีพิษโดยตรงต่อสมอง ทำให้เซลล์สมองขยายตัวขึ้น เกิดอาการที่เรียกว่า “สมองบวม” นานเข้าจะเกิดการสูญเสียของเหลวในเซลล์สมอง เซลล์สมองลิบเหี่ยว เสื่อม และตายลง จากการชันสูตรศพผู้เสียชีวิตจากสุราจะพบภาวะเนื้อสมองลิบเหี่ยว มีสีซีดจาง จากการถูกทำลายโดยแอลกอฮอล์ได้อย่างชัดเจน

หัวใจ หัวใจจะถูกกระตุ้นให้สูบฉีดโลหิตเร็วขึ้น ทำงานหนักขึ้น ในระยะยาว จะทำให้การทำงานของกล้ามเนื้อหัวใจแปรปรวน สารที่มีหน้าที่สำคัญในการบีบตัวของกล้ามเนื้อหัวใจลดต่ำลง ทำให้หัวใจต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อสูบฉีดโลหิต เมื่อหัวใจทำงานหนักขึ้น กล้ามเนื้อหัวใจจะเริ่มหนาขึ้นเกิดโรคหัวใจโต มีอาการหัวใจวายหรือหัวใจล้มเหลวตามมาในที่สุด

ภาวะอาหาร โรคที่พบได้บ่อยในหมู่นักดื่ม คือ โรคภาวะ แอลกอฮอล์ ในระดับความเข้มข้นต่ำเพียงร้อยละ 10 จะทำให้มีการกระตุ้นน้ำย่อยในภาวะอาหาร ส่งผลให้เกิดแผลทั้งในกระเพาะและลำไส้ ขณะที่แอลกอฮอล์ในความเข้มข้นสูง จะทำให้เกิดอาการเยื่อ ภาวะอาหารอักเสบเฉียบพลัน เมื่อดื่มจัดติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้มีเลือดออกใน กระเพาะ อาเจียนเป็นสีดำ อุจจาระดำ อาการน่ากลัวที่อาจเกิดขึ้นได้ในผู้ดื่มบางรายก็คือ การฉีก ขาดของเยื่อหลอดอาหาร อันเกิดจากการอาเจียนหรือขย้อนอย่างรุนแรง ผู้ป่วยจะอาเจียนมีเลือด ปนออกมาบ่อย ๆ อาจเสียชีวิตได้ ต้องทำการรักษาโดยผ่าตัดเย็บรอยฉีกขาดของเยืู่ดังกล่าว

ตับ เนื่องจากตับเป็นแหล่งสัณดาปที่สำคัญของแอลกอฮอล์ ตับจึงเป็นอวัยวะที่ ได้รับพิษจากเหล้ามากที่สุด เซลล์ตับที่ถูกทำลายจะมีไขมันเข้าไปแทนที่ ทำให้เกิดการคั่งของ ไขมันในตับซึ่งเป็นสาเหตุแรก ๆ ของอาการตับอักเสบ ส่งผลให้เซลล์ตับถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น เมื่อเซลล์ตับตายลงถึงระดับหนึ่ง จะมีการสร้างพังผืดขึ้นที่บริเวณนั้นในลักษณะคล้ายแผลเป็น ทำ ให้อวัยวะที่เคยอ่อนนุ่ม แข็งตัวขึ้น เกิดอาการที่เรียกว่า “ตับแข็ง” ในที่สุด

ระบบอวัยวะ แอลกอฮอล์ในเหล้ามีผลทำให้เกิดพิษต่อระบบสำคัญต่าง ๆ ของ ร่างกาย ตั้งแต่ระบบทางเดินอาหาร ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบประสาท ระบบการสร้าง ภูมิคุ้มกันของร่างกาย ทำให้ระบบการทำงานของร่างกายแปรปรวน ระบบประสาทต่าง ๆ ขาด การควบคุม ดังนี้

ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด (หน่วย : มก.% - มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์)	ผลกระทบต่อร่างกาย
30 มก.%	รู้สึกสนุกสนานรื่นเริง
50 – 150 มก.%	เดินไม่ตรงทาง โซเซ เนื่องจากเสียการควบคุมระบบ กล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว การตัดสินใจช้าลง สมรรถภาพในการมองเห็นลดลง
150 – 300 มก.%	สับสน ง่วงงม ซึม ไม่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ พุดไม่ชัด การทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย ไม่ประสานกัน

ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด (หน่วย : มก.% - มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์)	ผลกระทบต่อร่างกาย
300 – 500 มก.%	เสียการควบคุมกล้ามเนื้อ การมองเห็นเลือนลาง ระดับน้ำตาลในเลือดต่ำ ระบบหายใจถูกกด บางรายอาจหายใจไม่ออกและเสียชีวิต
500 มก.% ขึ้นไป	สภาพร่างกายวิกฤต สูญเสียประสาทสัมผัสต่าง ๆ ไม่รู้สึกตัว หายใจช้าลง และอาจถึงแก่ชีวิตได้หากแก้ไขไม่ทัน

- โอคิวลดเพราะสุรา มีงานวิจัยในประเทศไทยที่ระบุว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้ผู้ดื่มมีระดับเซโรโทนินลดลง

- ก่อให้เกิดโรคจิต จากการศึกษาขององค์การอนามัยโลกพบว่า 1 ใน 3 ของผู้ป่วยทางจิตในแต่ละประเทศ มีสาเหตุมาจากสุรา สารพิษที่เกิดจากการเผาผลาญแอลกอฮอล์ในร่างกาย คือ เตตราไฮโดรไอโซควิโนลีนส์ (tetrahydroisoquinolines) จะเข้าทำลายสารเคมีในสมองที่ช่วยให้คนเรารู้สึกเป็นปกติสุขและสงบ คนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงมักมีจิตใจและอารมณ์อ่อนไหว ความอดทนต่อภาวะเครียดหรือกดดันลดลง ขาดสมาธิ นำไปสู่บุคลิกภาพเสื่อมโทรมในที่สุด อาการทางจิตที่เกิดในผู้ดื่มอย่างชัดเจน คือ ภาวะตื่นกลัวที่เรียกว่า panic disorder อันนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ตามมา ได้แก่ อาการผิดปกติของหัวใจ ระบบประสาท และระบบกระเพาะอาหาร โดยปกติภาวะกลัวเช่นนี้พบในอัตรา 1 – 2 คนจากประชากร 100 คน แต่ในกลุ่มผู้ดื่มจนเข้าสู่ภาวะผู้ป่วยพิษสุราเรื้อรังอัตราจะเพิ่มเป็น 13 - 50 คนต่อ 100 คน ทำให้กลายเป็นคนที่ไม่สามารถใช้ชีวิตตามปกติได้

- มีผลต่อการตั้งครรภ์ ในทางการแพทย์พบว่ามารดาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะตั้งครรภ์ก่อให้เกิดความผิดปกติต่อลูกในท้องได้อย่างมาก นับตั้งแต่ก่อนคลอด คือ แท้ง ทารกเสียชีวิตขณะคลอด ไปจนถึงการคลอดออกมาไม่สมบูรณ์ รวมทั้งมีพัฒนาการช้าในวัยหลังคลอด ก่อให้เกิดความผิดปกติบางอย่าง เช่น น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ปกติ ปากแหว่ง เพดานโหว่ สมองเล็กกว่าปกติ หัวใจผิดปกติแต่กำเนิด เป็นต้น

- ผลักดันให้ก่อกำหนดความรุนแรง เนื่องจากเครื่องดัดมัลลิกอสอลสามารถละลายในไขมันได้ดี จึงสามารถผ่านผ่านที่กั้นระหว่างกระแสโลหิตกับเซลล์สมอง (blood – brain – barrier) ได้เป็นอย่างดี ผลที่เกิดขึ้นในทันทีก็คือ กดการทำงานของสมอง โดยเฉพาะสมองส่วนที่ผ่านการพัฒนามามาก นั่นคือ สมองส่วนที่ควบคุมความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ทำให้สมองส่วนอื่น ๆ เพิ่มอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรม ส่งผลให้ผู้ดัดมัลลิกอสอลความยับยั้งชั่งใจดังที่มีในภาวะปกติ จนทำให้สามารถก่อกำหนดความรุนแรงและพฤติกรรมที่ก่อกำหนดเดือรื้อนและอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้โดยง่าย

สร้างภาระแก่สังคม

เพิ่มภาระแก่โรงพยาบาล จากการสำรวจในโรงพยาบาลชุมชน พบว่าการดัดมัลลิกอสอลก่อกำหนดการบาดเจ็บที่สร้างภาระแก่ภาคการสาธารณสุขตามมาอย่างมาก เช่น

- ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรและอุบัติเหตุเพราะเครื่องดัดมัลลิกอสอลโดยมารักษาตัวนอกเวลาปกติ คิดเป็นร้อยละ 90 จากผู้บาดเจ็บที่มารักษาตัวนอกเวลาทำการทั้งหมด
- ผู้บาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาทเพราะเครื่องดัดมัลลิกอสอล ชาย ร้อยละ 25 หญิง ร้อยละ 10 จากผู้บาดเจ็บเพราะการทะเลาะวิวาททั้งหมด

ก่อกำหนดการพักรูปแบบ ในการศึกษาเดียวกันพบว่า การดัดมัลลิกอสอลได้ก่อกำหนดความรุนแรงและอาชญากรรม ประมาณร้อยละ 7 ของคดีอาญาทั้งหมดอยู่ในรูปต่าง ๆ ดังนี้

- คดีอาญาฐานความผิดทำให้เสียทรัพย์จากเครื่องดัดมัลลิกอสอล ร้อยละ 59
- คดีอาญาฐานความผิดเกี่ยวกับเพศจากเครื่องดัดมัลลิกอสอล ร้อยละ 35
- คดีอาญาฐานความผิดต่อร่างกายจากเครื่องดัดมัลลิกอสอล ร้อยละ 20

ทั้งนี้ เชื่อว่ากรณีอาชญากรรมและการก่อกำหนดความรุนแรงจากเครื่องดัดมัลลิกอสอลยังมีสูงกว่านี้อีกมาก เนื่องจากผู้เสียหายไม่กล้าแจ้งความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีความรุนแรงในครอบครัว และที่น่าสังเกตคือ ในการยกฟ้องคดีอาญา คดียกฟ้องที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดัดมัลลิกอสอลมีการยกฟ้องมากกว่าคดีลักษณะอื่นถึง 3 เท่า ทำให้ผลกระทบจากสุราต่อสวัสดิภาพชีวิตของคนในสังคมไทยยังเป็นสิ่งที่แอบแฝงอยู่อีกมาก

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยยังพุ่งไม่หยุดแม้ประเทศเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจโดยอัตราการบริโภคเฉลี่ยต่อคนในปี 2539 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มวิกฤตอยู่ที่ 110.6 ลิตรต่อคน และเพิ่มเป็น 125.9 ลิตรต่อคนในปี 2544 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างปี 2539 – 2544 เท่ากับว่าคนไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นปีละ 15 ลิตร ใน 5 ปี

- ครอบครัวสูญเสียรายได้ลงขวดไม่ต่ำกว่า 4.68 หมื่นล้านต่อปี ผลวิจัยภาคสนามของมูลนิธิเพื่อนหญิง เมื่อปี 2545 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัวที่มีผู้ดื่มสุราสูงถึงเฉลี่ยประมาณวันละ 100 – 300 บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้ดื่มขึ้นต่ำประมาณ 13 ล้านคน และในอัตราความถี่ของการดื่มประมาณสัปดาห์ละครั้ง คิดเป็นเงินค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึง 4.68 หมื่นล้านบาทในแต่ละปี โดยที่จำนวนเงินนี้สามารถนำไปสร้างโรงเรียนได้ประมาณ 7,000 – 20,000 โรงเรียน

สร้างภาระหนักต่อระบบบริการสุขภาพ จากการรวบรวมสถิติผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนนพบว่า ในภาวะปกติ ร้อยละ 26 เกี่ยวข้องกับการ “เมาแล้วขับ” และเพิ่มเป็นร้อยละ 60 – 65 ในช่วงเทศกาล เมื่อคำนวณเฉพาะค่าวัสดุสำหรับรักษาพยาบาลผู้ป่วยหนักกลุ่มนี้พบว่ามีมูลค่าประมาณ 3,000 – 10,000 บาทต่อราย และจะเพิ่มเป็น 3 เท่าสำหรับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชน สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้วิเคราะห์ไว้ว่า หากสามารถลดอุบัติเหตุจากรถจากคนเมาได้ ร้อยละ 50 จะลดการเสียชีวิตปีละ 2,900 ราย ลดการบาดเจ็บปีละ 29,625 ราย เท่า และลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจได้ประมาณ 13,975 ล้านบาท

- สูญเสียอีกหลายหมื่นล้านจาก “เมาแล้วขับ” และโรคพิษสุรา ข้อมูลในปี 2544 คนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากรถ 12,544 คน บาดเจ็บอีก 946,900 คน สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจประมาณ 122,400 – 189,040 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.25 – 3.48 ของ GDP ในปี 2545 ซึ่งนับว่าสูงประมาณเท่าตัวเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ที่ร้อยละ 1 – 2 ของ GDP โดยร้อยละ 26 เกิดจากการ “เมาแล้วขับ” นอกจากนี้หากรวมเข้ากับความสูญเสียอื่น ๆ อันเป็นผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การเกิดโรคตับ โรคกระเพาะอาหาร และความรุนแรงในครอบครัว ตัวเลขความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากสุราจะเพิ่มเป็นสูงอีกหลายหมื่นล้านบาทต่อปี

ส่วนที่ ๓

ภาคผนวก :

- ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๐๗๕

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

กรวบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (T171/C/S)

www.cabinet.thaigov.go.th

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

เหตุผล

โดยที่เครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรกำหนด มาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพ ผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วย สร้างเสริมสุขภาพของประชาชนโดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ตลอดจน ช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดโดยตรง

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรกหรือรวมไว้กับสินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้าและหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

“คณะกรรมการควบคุม” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม

พระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมโรค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การศึกษา การศาสนา หรือนิติศาสตร์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านจำนวนไม่เกินหนึ่งคน

(๕) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสนับสนุนและรณรงค์ให้มีการลดและเลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน และเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนจำนวนสองคน ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือเป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเคยต้องคำพิพากษาแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นผู้ประกอบกิจการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีส่วนได้เสียในกิจการเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๗) ไม่เป็นผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) ในระหว่างที่กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องตีแมลงกอลส์เกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีแมลงกอลส์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน และมาตรการตาม (๑) ต่อคณะกรรมการควบคุมและรัฐมนตรี

(๓) ติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการควบคุม

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน โดยอนุโลม

หมวด ๒

คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมการศาสนา อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อธิบดีกรมสรรพสามิต อธิบดีกรมสุขภาพจิต เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การศึกษา การศาสนา หรือนิเทศศาสตร์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านจำนวนไม่เกินหนึ่งคน

(๕) ผู้แทนองค์กรเอกชนจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสนับสนุนและรณรงค์ให้มีการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการควบคุมโดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจตามมาตรา ๘ (๓) ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับจลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดเวลาขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สถานที่ห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ วิธีหรือลักษณะการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่ต้องห้าม สถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(๕) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(๗) เชิญข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามมติคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน โดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมสรรพสามิต ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ และผู้อำนวยการเป็นกรรมการ

และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ คน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ด้านสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา และกฎหมายด้านละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักอนามัยไม่เกินสองคนเป็น ผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น รองประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด สรรพสามิตพื้นที่ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและ บัณฑิตสาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบในเขตจังหวัด ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในเขตจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจังหวัดละไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้าน สังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา และกฎหมายด้านละหนึ่งคน

ให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกินสองคนเป็น ผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับ กับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนและการปฏิบัติหน้าที่ ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของคณะ รัฐมนตรีตามมาตรา ๘ (๓) ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับการประชุม และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานครและ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือ ในเขตจังหวัดแล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อคณะกรรมการควบคุม

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการ ควบคุมการผลิต การนำเข้า การขาย การโฆษณา และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเสนอ มาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๔) กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการในการ ลด และ เลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๕) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการลด และเลิกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการควบคุม

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุมมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ขึ้นในกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน
มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะกรรมการควบคุม

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และทำการศึกษาวิจัยปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๓) ประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๔) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๕) รวบรวมผลการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงานและมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานให้คณะกรรมการและคณะกรรมการควบคุมทราบ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการควบคุม มอบหมาย

หมวด ๔
การควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

มาตรา ๒๕ ให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) จัดให้มีฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิต หรือนำเข้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) การอื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่ดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร

(๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๖) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๗) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์นอกวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การขายของผู้ผลิตผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งตนรู้หรือเชื่อว่าเป็นผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ หรือบุคคลที่มีอาการมีเมฆาจนครองสติไม่ได้

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ

(๒) การเร่ขาย

(๓) โดยลดราคา แจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือการให้บริการอย่างอื่น แล้วแต่กรณี

(๔) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการ การชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือ แก่ผู้นำหินห่อหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

(๕) แจกจ่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๖) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการควบคุม

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม ีทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(๔) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(๕) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๖) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๑) ในสิ่งพิมพ์ เทปหรือวัสดุโทรทัศน์ ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ป้ายโฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม

(๒) ในโรงแรมหรสพ หรือในการแสดง การละเล่น การประกวด การแข่งขัน การให้บริการ การใช้บุคคล หรือการประกอบกิจกรรมอื่นใด ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นชื่อ หรือเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่ปรากฏในการถ่ายทอดสด รายการสดจากต่างประเทศทางวิทยุโทรทัศน์ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสิ่งพิมพ์ซึ่งจัดพิมพ์นอกราชอาณาจักรโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ให้นำเข้ามาขายใน ราชอาณาจักรโดยเฉพาะ

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เครื่องหมายของสินค้านั้น

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการโฆษณาสินค้าโดยนำชื่อหรือเครื่องหมาย เครื่องตีมแอลกอฮอล์มาตัดหรือต่อเติมข้อความ เป็นเครื่องหมายของสินค้านั้น โดยประการที่จะ ให้เกิดการเข้าใจว่าเป็นการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์นั้น ๆ

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา หรือนำเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ไป แสดงบนผลิตภัณฑ์อื่นใดที่ไม่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ที่มีได้เกี่ยวข้องกับเครื่องตีม แอลกอฮอล์

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชื่อ หรือเครื่องหมายของบริษัทห้างร้านผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในลักษณะที่อาจทำให้แพร่หลายซึ่งชื่อหรือเครื่องหมาย ของบริษัทห้างร้านผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์

หมวด ๕

การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์

มาตรา ๓๕ ผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐ หรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อาจขอรับ การสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากสำนักงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมกำหนด

หมวด ๖

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ หน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สถานที่ ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สถานที่เก็บเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในเวลาทำการของสถานที่ นั้น รวมถึงเข้าตรวจสอบยานพาหนะเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ยึดหรืออายัดเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๔๗ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุอันสมควรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ (๓) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา ๓๖ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการควบคุม มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบได้ โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ หรือเงื่อนไขประการใด ๆ ให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามที่เหมาะสมก็ได้

ในการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมายังคณะกรรมการควบคุมหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมอบหมายให้มีอำนาจเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ต 03348

สว สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
12 สำนักกฎหมาย.
5.4 เอกสารประกอบการพิจารณา
342.041 ร่างพระราชบัญญัติควบคุม
2550 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑-๒